

Chwała naszym zwycięzcom

Jak przebiegały obchody 99. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego?

FOT. A. BOIŃSKI

Przy pomniku Powstańców Wielkopolskich nie było asysty wojskowej. Pojawili się za to rekonstruktorzy, harcerze i zwykli mieszkańcy regionu.

W Poznaniu 27 grudnia i w Warszawie 28 grudnia odbyły się centralne obchody 99. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego, zorganizowane przez samorząd województwa.

– Nasi przodkowie nie urodzili się bohaterami. A jednak w godzinie próby nie zawahali się, poszli do walki i zwyciężyli. Zwykli ludzie. Nasi prapradziadkowie. Tak niewiele razy w polskiej, tragicznej historii mieliśmy okazję mówić „chwała zwycięzcom”. Tym bardziej możemy

być dumni z naszych przodków, którzy swym czynem zdecydowali o przebiegu granic II Rzeczypospolitej – mówił podczas uroczystości przy poznańskim pomniku Powstańców Wielkopolskich ich gospodarz, marszałek Marek Woźniak. A w Warszawie, na Powązkach dodał: – Jesteśmy dumni z czynów naszych ojców, a przypominanie o nich uważamy za swój obowiązek i zaszczyt.

W Poznaniu złożono kwiaty na mogile gen. Stanisława Taczaka i w miejscach związanych z powstaniem; mo-

dono się też podczas mszy św. w kościele farnym. Główna część uroczystości tradycyjnie odbyła się przy pomniku poświęconym powstańcom. Do uczestników okolicznościowe listy skierowali prezydent RP i marszałek Sejmu.

Później poznaniacy mogli skorzystać z atrakcji przygotowanych na placu Wolności w ramach obozu powstańczego. Były m.in.: powstańcza poczta, studio fotograficzne w stylu retro, gra typu „escape room”, rekonstruktorzy w strojach z 1918 roku, rozgrzewająca grochówka i oko-

licznościowy chleb. Wieczorem 1500 osób wzięło udział w kolejnym „Biegu Powstania Wielkopolskiego”, a melomani w Auli UAM wysłuchali koncertu Poznańskich Słowików.

28 grudnia o 99. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego przypomniano w Warszawie. W intencji powstańców odprawiono mszę św. Po nabożeństwie wiązanki kwiatów złożono przy Grobie Nieznanego Żołnierza. Hołd wielkopolskim bohaterom oddano na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach, gdzie spoczywa wielu z nich.

Przy okazji obecnych uroczystości nie mogło zabraknąć spojrzenia w przód – na to, co czeka nas pod koniec 2018 roku. Jak będą wyglądały obchody setnej rocznicy wybuchu powstania? Czy uda się uniknąć ich uwikłania w bieżącą politykę i zademonstrować wspólne przywiązanie do chlubnej tradycji? Także te pytania padały zarówno podczas centralnych uroczystości, jak i wielu innych wydarzeń w całej Wielkopolsce, zorganizowanych dla uczczenia zwycięskiej insurekcji.

>> strona 3

Na szpitalu

75 mln zł z WRPO 2014+ przeznaczyły władze województwa na wsparcie szpitalnych inwestycji w podległych placówkach. Z kolei strona rządowa potwierdziła dofinansowanie budowy Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka. >> strona 2

Nasze powiaty

Zamek w Gołuchowie, pałac w Dobrzycy, a może atrakcyjny spływ kajakowy? Słynne zabytki i rzeka Proсна to atuty powiatu pleszewskiego – kolejnej wielkopolskiej „małej ojczyzny” prezentowanej w naszym cyklu. >> strona 7

Sławny Sławski

Rozbudował Bazar, zaprojektował pawilony targowe na PeWuKę, odbudował z powojennych zniszczeń poznański ratusz. W rubryce „co za historia” przypominamy postać architekta Rogera Sławskiego. >> strona 10

Innowacyjni

14 grudnia podczas uroczystej gali w Urzędzie Marszałkowskim poznaliśmy najbardziej innowacyjne firmy w regionie, nagrodzone przez samorząd województwa. >> strona 11

Inna strona samorządu

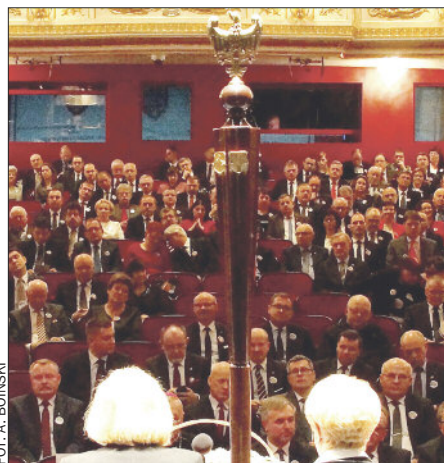
Szampan od nas na dwie setki. Czy radny pójdzie pieszo przez czterdzieści dni? Komu gwiazdor grozi różgą? Starszy pan i dyrdymały. Ile jest wart motocykl pierwszego marszałka województwa wielkopolskiego? >> strona 16

Jak oni pracują?

Na niespełna rok przed wyborami samorządowymi przypominamy kilka podstawowych informacji o sejmiku województwa.

Kto zasiada w naszym „regionalnym parlamencie”? W jakich okręgach wyborczych zostali przez nas wyłonieni radni? W jakich komisjach stałych pracują?

Ile dotąd było sesji sejmiku? Które z nich były szczególnie ważne (na zdjęciu – uroczyste posiedzenie z okazji 1050. rocznicy Chrztu Polski). Ile uchwał podjęto w trakcie minionych trzech lat? Jakie inicjatywy radnych zapadły w pamięć? Co z kolei sejmik zaplanował na ostatnie miesiące swojej pracy w obecnej kadencji? >> strony 8-9

FOT. A. BOIŃSKI

Stop smogowi

Sejmik przyjął na grudniowej sesji długo wyczekiwane uchwały antysmogowe, które dają narzędzia do walki o czystsze powietrze w regionie. Trzy dokumenty (osobne dla Poznania, dla Kalisza i dla Wielkopolski) wprowadzają restrykcje dotyczące starych pieców (do 2024 roku powinny zniknąć najbardziej trujące kotły) i słabej jakości opału.

Podczas dyskusji podkreślano, że oprócz „kija” konieczna jest też „marchewka”, a więc akcje edukacyjne oraz zapewnienie odpowiedniego wsparcia z budżetu państwa i funduszy na ochronę środowiska, które pozwoli na wymianę źródeł ciepła także mniej zamożnym Wielkopolanom. >> strona 4

Rekordowy budżet

Wielkopolska ma budżet na 2018 rok i wieloletnią prognozę finansową – te dokumenty sejmik uchwalił 18 grudnia.

Wydatki zaplanowano na rekordowym poziomie 1,9 mld zł. Dochody będą mniejsze, więc konieczna będzie pokrywająca deficyt emisja obligacji za 295 mln zł. Tradycyjnie ponad połowę regionalnego budżetu pochłonie transport i łączność, w tym inwestycje związane z drogami i kolejami (na przykład zakup nowych pociągów czy remont linii z Poznania do Piły). Znaczące wydatki zaplanowano również na szpitale i kulturę.

Jak ocenili te plany podczas sesyjnej dyskusji radni? >> strona 5

na wstępie

Sprawdź radnego

Artur Boinński

Jak ten czas leci! Właśnie wkroczyliśmy w ostatni już rok obecnej samorządowej kadencji. Jeżeli nie wydarzy się nic nadzwyczajnego, w listopadzie pójdziemy do urn, by wyłonić swoich przedstawicieli we władzach gmin, powiatów i województw.

Toczy się gorąca dyskusja wokół zmienianej ordynacji wyborczej. Na przykład wokół tego, jakiej partii jaką korzyść może przynieść zmiana okręgów wyborczych w głosowaniu do sejmiku. Na fali tej debaty warto zadać sobie pytanie, czy większość z nas wie, w jakich okręgach dotąd wyłanialiśmy radnych naszego województwa? I którzy przedstawiciele zasiadający w sejmikowych ławach reprezentują nasz „fyrtel”?

Dla przypomnienia postanowiliśmy pokazać listę radnych województwa w podziale na okręgi wyborcze. Podajemy też składy sejmikowych komisji. Przypominamy, co dotąd robił nasz „regionalny parlament” i jakie są plany na bieżący rok. Warto zapoznać się z tymi informacjami, by za dziesięć miesięcy bardziej świadomie podjąć decyzję. ●

Karetka już służy

Przekazany przed urzędem ambulans szybko przeszedł swój chrzest bojowy.

Najnowocześniejsza w Polsce karetka podarowana przez władze województwa poznańskiego pogotowiu bardzo szybko okazała się przydatna...

22 grudnia przed Urzędem Marszałkowskim w Poznaniu członek zarządu województwa Maciej Sytek wręczył kluczyki do ambulansu dyrektorowi Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu Marcinowi Zielińskiemu.

Pojazd kosztował niemal 900 tys. zł, z czego 800 tys. zł przekazał samorząd województwa.

Karetka jest tak droga ze względu na specjalistyczną aparaturę, w którą została wyposażona. ECMO to aparat, który pełni funkcję serca lub płuc. Krążenie, które mamy wewnątrz organizmu, zostaje przeniesione na urządzenie, które jest obok nas. To w nim następują takie procesy, jak np. natlenienie i wtedy krew wraca do organizmu. Płuca przestają pełnić swoją funkcję, a przejmuje to maszyna.

Poznańskie pogotowie ze szpitalami klinicznymi Przemienienia Pańskiego i Heliodora Święcickiego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu wdraża pierwsze w Polsce zaawansowane metody leczenia stosowane w ramach procedur programu ECMO. Chodzi o przypadki nagłego zatrzymania krążenia, ostrej niewydolności mięśnia sercowego, ostrej niewydolności oddechowej, zatruciu oraz hipotermii. Wyspecjalizowany zespół ratownictwa medycznego, wykorzystując zainstalowane w ambulansie urządzenie do mechanicznej kompresji klatki piersiowej, może bezpiecznie przetransportować pacjenta do szpitala w celu wdrożenia specjalistycznego leczenia.

Już po tygodniu od przekazania nowa karetka bardzo się przydała. Dzięki niej można było przetransportować ze szpitala w Toruniu do kliniki w Poznaniu 2-letniego chłopca cierpiącego na niewydolność oddechową. ABO

Są pieniądze na szpitale

75 mln zł wesprze inwestycje w wojewódzkich lecznicach, a ponad 101 mln zł z budżetu państwa ułatwi budowę Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka.

Zakup robota da Vinci przez Wielkopolskie Centrum Onkologii czy powstanie oddziału onkologii „jednego dnia” w szpitalu w Ludwikowie – to tylko część przedsięwzięć, które otrzymają unijną dotację z WRPO 2014+. Marszałek Marek Woźniak (w towarzystwie Macieja Sytki i Marzeny Wodzińskiej z zarządu województwa) poinformował 5 stycznia w UMWW, że wsparcie z UE dla 16 medycznych projektów przekroczy 75 mln zł, a ich całkowita wartość sięgnie 105 mln zł.

– Wsparcie opieki zdrowotnej w obecnej unijnej perspektywie finansowej jest obstrzone wieloma warunkami. Z dotacji można realizować roboty budowlane i inwestycje związane z zakupem sprzętu medycznego, niezbędne dla diagnostyki i leczenia chorób będących m.in. główną przyczyną dezaktywacji zawodowej. Ale także tych związanych z trendami demograficznymi – tłumaczył Marek Woźniak. – Dlatego pieniądze popłyną na wyposażenie oddziałów ginekologicznych, pediatrycznych, neonatologicznych, kardiologicznych i pulmonologicznych.

Wielkopolskie Centrum Onkologii kupi system do chirurgii robotowej da Vinci. To jeden z najbardziej zaawansowanych technologicznych sys-

Wielkopolskie Centrum Zdrowia Dziecka powstanie obok szpitala przy ul. Lutyckiej w Poznaniu.

temów medycznych na świecie, wspomagający operacje chirurgiczne. Charakteryzuje się niezwykłą precyzją, małą inwazyjnością, pionierskimi rozwiązaniami i intuicyjnym interfejsem. Będzie to pierwsze tego typu urządzenie w naszym regionie.

Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii zmodernizuje szpital w Ludwikowie, gdzie powstanie oddział onkologii „jednego dnia”, w którym pacjent przebywa do 24 godzin. Sprzęt i wyposażenie medyczne zakupią też placówki WCPiT w Poznaniu i Chodzieży.

Szpitale wojewódzkie w Koninie i Kaliszu otrzymają

sprzęt, który poprawi jakość i efektywność leczenia oraz pozwoli na wprowadzenie nowoczesnych metod terapii. Z kolei WSZ w Lesznie doposaży m.in. pracownię hemodynamiki, oddziały kardiologiczny, pediatryczny i neonatologiczny, a także blok operacyjny.

15 grudnia wiceminister rozwoju Adam Hamryszczak poinformował o decyzji rządu, dotyczącej dofinansowania kwotą ponad 101 mln zł z budżetu państwa budowy Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w Poznaniu. Budżet całej inwestycji sięga 375 mln zł, z czego 237 mln zł stanowi dotacja unijna z WRPO

2014+, a 36,6 mln zł to wkład własny samorządu z budżetu województwa.

Urzednicy podkreślają, że zgoda rządu (wynikająca z realizacji zapisów kontraktu terytorialnego dla Wielkopolski) uwolni pieniądze europejskie na inne szpitalne inwestycje w regionie, wyłonię w ramach unijnego konkursu. Bez niej samorząd województwa sfinansowałby z kredytu większą część kosztów budowy WCZD, blokując tym samym kilka projektów szpitali powiatowych.

Jeszcze w styczniu podczas sesji sejmik zatwierdzi plan finansowy związany z budową szpitala dziecięcego. RAK

Sukces opery

Po blisko stu latach od światowej premiery „Legenda Bałtyku” Feliksa Nowowiejskiego powróciła na scenę Teatru Wielkiego w Poznaniu, a dzięki internetowi mogli zobaczyć ją melomani na całym świecie.

Premierowy spektakl w reżyserii Roberta Bondary odbył się 8 grudnia, a dwa dni później poznańską inscenizację transmitowano na żywo na platformie operavision.eu. To projekt stowarzyszenia Opera Europa, które skupia najważniejsze teatry operowe na naszym kontynencie.

Historię miłości Domana i Bogny, bajkowy podwodny świat i słowiańskie obrzędy sobótkowej nocy pokazano dzięki pracy 12 kamer. Reakcja ta była możliwa dzięki dofinansowaniu samorządu województwa. Spektakl wciąż można zobaczyć na wspomnianej stronie internetowej. ABO

Powstaniec odjechał z poznańskiego dworca

Świadcami niezwyklej uroczystości byli 11 grudnia pasażerowie popołudniowego pociągu z Poznania do Wrześni. Pociąg pod nazwą „Powstaniec Wielkopolski” odprawił zawiadowca w mundurze z okresu Powstania Wielkopolskiego z asystą rekonstruktorów historycznych w mundurach powstańców. Pasażerowie zostali poczęstowani gorącą kawą i herbatą w pamiątkowych kubkach, a dzieci – lizakami „zawiadowcy stacji” z okolicznościową naklejką. Wśród machających im na pożegnanie był m.in. marszałek Marek Woźniak. Od nowego rozkładu jazdy kilka pociągów samorządowej spółki Koleje Wielkopolskie zaczęło kursować z powstańcami nazwami. W głosowaniu wybrane zostały: „Powstaniec Wielkopolski”, „Poznańczyk”, „Odwach”, „Cytadela”, „Sokół”, „Rzepicha” i „Zdziechowa”. Jeżdżą z Poznania do Wrześni, Mogilna, Gołańczy, Zbąszynka, Wolsztyna oraz z Leszna do Zbąszynka i Ostrowa Wlkp. ABO

Chwała zwycięzcom, naszym pradziadom

Jak przebiegały obchody 99. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego?

FOT. G. A. BOJŃSKI

Podczas uroczystości w Poznaniu jak zawsze nie zabrakło wielkopolskich harcerzy.

Nasi przodkowie nie urodzili się bohaterami. A jednak w godzinie próby nie zawahali się, poszli do walki i zwyciężyli. Zwykli ludzie. Nasi pradziadowie – mówił podczas uroczystości przy pomniku Powstańców Wielkopolskich ich gospodarz, marszałek Marek Woźniak. – Tak niewiele razy w polskiej, tragicznej historii mieliśmy okazję mówić „chwała zwycięzcom”. Tym bardziej możemy być dumni z naszych przodków, którzy swym czynem zdecydowali o przebiegu granic II Rzeczypospolitej.

Samorząd województwa, jak co roku wespół z Towarzystwem Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919, zorganizował centralne obchody rocznicowe. 27 grudnia odbyły się one w Poznaniu, a dzień później w Warszawie.

W stolicy regionu złożono kwiaty na mogile gen. Stanisława Taczaka i w miejscach związanych z powstaniem; modlono się też podczas mszy św. w kościele farnym. Główna część uroczystości tradycyjnie odbyła się przy pomniku poświęconym powstańcom.

Byli harcerze i rekonstruktorzy w strojach z epoki; zabrakło asysty wojskowej. Zrezygnował z niej marszałek, nie godząc się na elementy związane z katastrofą smoleńską podczas apelu pamięci.

Marek Woźniak nawiązał do tej sytuacji w swoim przemówieniu, wzywając do objęcia honorowym patronatem przyszłorocznej, setnej rocznicy wszystkie rodziny powstańcze (do tej propozycji pozytywnie odnieśli się później w liście otwartym sejmikowi radni PiS, sugerując też jednak patronat prezydenta RP) i apelując: – Może uda się nam uniknąć uwikłania tych obchodów w bieżącą politykę? Może uda się uniknąć pouczańek o przywracaniu prawdziwego sensu słowom, wartościom i czynom, i czasie, który chciał uśmiercić historię? Może uda się uniknąć licytacji, kto jest większym patriotą i lepszym Polakiem? Może uda się wreszcie odzyskać udział Wojska Polskiego w uroczystościach, z jego ceremoniałem, który jest naszym wspólnym dziedzictwem narodowym i nie powinien

być wykorzystywany politycznie?

Po południu, już w lepszej atmosferze, rzesze poznaniaków skorzystały z atrakcji przygotowanych na placu Wolności w ramach obozu powstańczego. Były m.in.: powstańcza poczta, studio fotograficzne w stylu retro, gra typu „escape room”, rekonstruktorzy w strojach z 1918 roku, rozgrzewająca grochówka i okolicznościowy chleb. Wieczorem 1500 osób wzięło udział w kolejnym „Biegu Powstania Wielkopolskiego”, a melomani w Auli UAM wysłuchali koncertu Poznańskich Słowików.

28 grudnia o 99. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego przypomniano w Warszawie. W intencji powstańców została odprawiona msza św. Po nabożeństwie wiązanki kwiatów złożono przy Grobie Nieznanego Żołnierza. Hołd wielkopolskim bohaterom oddano na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach, gdzie spoczywa wielu z nich.

Poza centralnymi obchodami odbyło się też wiele in-

Atrakcje przygotowane na placu Wolności przyciągnęły tłumy poznaniaków.

nych wydarzeń rocznicowych. Np. 6 grudnia w Sali Lubrańskiego UAM uroczystie podsumowano i wręczono nagrody w konkursie „Warto wiedzieć, warto zobaczyć”, którego tegoroczna, pierwsza edycja przebiegała pod hasłem „Powstanie Wielkopolskie w mojej okolicy”. 11 grudnia w Pałacu Działyńskich swoje „Dobosze” osobom i instytucjom zasłużonym w krzewieniu wiedzy o naszej insurekcji przyznało Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919. 26 grudnia tradycyjnie Poznański Chór Nauczycieli zorganizował lubianą przez poznaniaków inscenizację przyjazdu do miasta Ignacego Jana Paderewskiego. 29 grudnia powstańczą rocznicę i postać spoczywającego w tej miejscowości generała Józefa Dowbora-Muśnickiego przypomniano w podpoznańskim Lusowie. Natomiast 5 stycznia, jak co roku, przy upamiętniającym ten fakt pomniku w Poznaniu świętowano rocznicę zdobycia przez powstańców lotniska Ławica.

ABO

– Może uda się nam uniknąć uwikłania obchodów w bieżącą politykę? – mówił przy pomniku marszałek Marek Woźniak.

Kwiaty od sejmiku złożyli radni województwa na czele z przewodniczącą Zofią Szalczyk.

Uwagę młodszych i starszych zwracała replika niemieckiego pojazdu pancernego Erhardt z 1919 roku.

Wiele osób ustawiło się w kolejkach do powstańczej poczty oraz po pamiątkowe zdjęcie.

Przy Grobie Nieznanego Żołnierza samorząd województwa reprezentowali marszałek Marek Woźniak oraz wicemarszałkowie Wojciech Jankowiak i Krzysztof Grabowski.

Sejmikowe pytania

Przedstawiamy tematy, które radni poruszali 18 grudnia, podczas XXXIX sesji sejmiku, w ramach punktu „interpelacje i zapytania”.

Zbigniew Czerwiński (PiS), w związku z przejęciem przez Koleje Wielkopolskie od Przewoźników Regionalnych (od wejścia w życie nowego rozkładu jazdy) obsługi części tras w województwie, interpelował w sprawie kosztów pracy eksploatacyjnej poszczególnych spółek przewozowych. Wniósł o przekazanie zestawienia ich wysokości w ostatnich latach, z uwzględnieniem kosztów remontów taboru.

Marek Sowa (PiS) przypomniał o swojej interpelacji dotyczącej problemów pasażerów związanych ze zbyt niskimi peronami na stacjach kolejowych pomiędzy Leszmem a Ostrowem Wielkopolskim. Ponadto radny ponownie upomniał się o informowanie radnych województwa o uroczystościach organizowanych przez samorząd w różnych częściach regionu, związanych na przykład z oddawaniem do użytku inwestycji komunikacyjnych.

Waldemar Witkowski (SLD-UP) interpelował pisemnie w sprawie przypadającej w grudniu 2018 r. setnej rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego. Zasugerował, by do organizowanej 26 grudnia inscenizacji wjazdu na Dworzec Letni Ignacego Jana Paderewskiego włączyć Chór Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz by obchody stały się okazją do promocji projektu budowy jachtu „Powstaniec Wielkopolski” oraz programu „Żagle dla Wszystkich”, organizowanego przez Wielkopolski Okręgowy Związek Żeglarski.

2018 r. setnej rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego. Zasugerował, by do organizowanej 26 grudnia inscenizacji wjazdu na Dworzec Letni Ignacego Jana Paderewskiego włączyć Chór Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz by obchody stały się okazją do promocji projektu budowy jachtu „Powstaniec Wielkopolski” oraz programu „Żagle dla Wszystkich”, organizowanego przez Wielkopolski Okręgowy Związek Żeglarski.

Karol Kozan (PiS) złożył pisemną interpelację dotyczącą zakupu ze środków samorządu województwa skrzypiec dla koncertmistrza Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia „Amadeus”. Radny poprosił o wyjaśnienia związane z wysokim szacowanym kosztem zakupu takiego instrumentu. ABO

Smog – stop!

Sejmik przyjął trzy uchwały, które pomogą w walce o czystsze powietrze.

Za kilka lat kominki powinny osiągać wysoką sprawność cieplną (80 proc.) albo muszą zostać wyposażone w specjalne filtry.

Spalanie węgla, zarówno w domowych piecach, jak i instalacjach przemysłowych, wiąże się z emisją wielu szkodliwych dla zdrowia substancji. Pyły, tlenki azotu, rtęć, dwutlenek siarki i benzo(a)piren, które wdychamy codziennie w zanieczyszczonym powietrzu, przenikają do organizmu, wpływając m.in. na układy oddechowy, krążeniowy, odpornościowy.

O tym problemie mówi się od wielu lat, dlatego samorządy podejmują próby ograniczenia zjawiska smogu. Grudniowe uchwały sejmiku (dla Wielkopolski, dla Poznania i dla Kalisza) wprowadzają restrykcje dotyczące starych pieców i kiepskiej jakości opału. Z Wielkopolski znikną niskiej jakości paliwa: węgiel

brunatny, muły, miał węglowy o niskiej ziarnistości i tzw. flotokoncentraty. Z kolei węgiel kamienny objęto kilkoma parametrami. To m.in. niska zawartość popiołu po spalaniu (nie więcej niż 10 proc.), minimalna wartość opału (co najmniej 23 MJ/kg) i zawartość siarki nieprzekraczająca 0,8 proc. A drewno, które trafi do naszych pieców, powinno być sezonowane, by jego wilgotność nie przekraczała 20 proc.

Zmiany dotyczą też pieców: do 2024 r. z naszych domów mają zniknąć najstarsze i najbardziej trujące kotły, tzw. pozaklasowe. Od 2028 r. restrykcje obejmą kotły spełniające normy 3. i 4. klasy. Wszystkie nowe piece, sprzedawane i montowane po 1 maja 2018 r., muszą zapewniać automatyczne podawanie paliwa i nie mogą posiadać rusztu awaryjnego. A kominki muszą osiągać wysoką sprawność cieplną (80 proc.) albo być wyposażone w specjalne filtry. Te, które nie spełniają wymagań, muszą być wymienione do 2026 r.

– Uchwalamy sankcje, zakazy i nakazy, ale to od właścicieli pieców zależy, co do nich wkładają – zauważył marszałek Marek Woźniak, zapowiadając akcję edukacyjną, skierowaną do mieszkańców. – Konieczne jest też wsparcie z budżetu państwa lub z funduszy ochrony środowiska na wymianę źródeł ciepła, by stać było na to także mniej zamożnych Wielkopolan. RAK

Otulina bez zmian

Sejmik nie zgodził się na proponowane przez swarzędzkich radnych zmniejszenie otuliny Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka.

W stanowiącym załącznik do uchwały sejmiku stanowisku radni podkreślili, że potrzeba ochrony parku krajobrazowego oraz uwarunkowania prawne są najważniejsze, dlatego sejmik uznaje za zasadne pozostawienie otuliny w dotychczasowych granicach.

Przypomnijmy, że radni ze Swarzędza podjęli uchwałę zmierzającą do zmniejszenia o prawie 50 ha otuliny Puszczy Zielonki. W ten sposób chcieliby uniknąć ewentualnego

odszkodowania dla firmy Bros (produkującej środki owadobójcze). Spółka przed kilkoma laty zbudowała na tym terenie w Janikowie (na podstawie wydanej przez władze Swarzędza zgody) magazyny. Teraz chce rozpocząć tam produkcję, ale nie zgadzają się na to mieszkańcy i samorządowcy z sąsiedniej gminy Czerwonak.

Radni gminy Swarzędz w uchwale wskazywali na „bezwrotną utratę wartości przyrodniczych i walorów kulturowych tego terenu”, bo powstał tam wielkopowierzchniowy magazyn o pow. 3,1 ha.

Radnych województwa te argumenty jednak nie przebiły. RAK

Medialna przewodnicząca

Przewodnicząca sejmiku Zofia Szalczuk (w środku) otrzymała wyróżnienie w kategorii „Medialny Samorządowiec”.

6 grudnia przewodnicząca wielkopolskiego sejmiku Zofia Szalczuk odebrała wyróżnienie „Medialny Samorządowiec”, przyznane przez Wielkopolski Oddział Stowarzyszenia Dziennikarzy RP.

Uroczystą galę na poznańskim Morasku przygotowali wspólnie dziennikarze stowarzyszenia razem z władzami Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.

Statuetki i certyfikaty „Mediom Przyjazny” dla osób, z którymi dziennikarzom i re-

dakcją współpracowało się najlepiej, otrzymali: wiceprzewodniczący Rady Powiatu Kościańskiego Kazimierz Dembny, prezes zarządu Press Service Zbigniew Długi, prezes firmy AGRO-HANDEL w Mościskach Jan Ludwiczak, prezes OSP w Głuchowie oraz właściciel Zajazdu „U Jana” Jan Ratajczak, prezes zarządu MZGOK w Koninie Jan Skalski, prorektor UAM prof. Tadeusz Wallas, dyrektor Szpitala im. Raszei w Poznaniu Elżbieta Wrzesińska-Żak. RAK

Stara Łubianka po nowemu

Radni przyjęli uchwały mające związek z reorganizacją podległej samorządowi województwa placówki oświatowej.

Konieczność korekt w wieloletniej prognozie finansowej oraz w zapisach tegorocznego i przyszłorocznego budżetu województwa miała związek ze zmianą nazwy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Starej Łubiance na Wielkopolskie Centrum Edukacji i Terapii w tejże miejscowości.

Radni zgodzili się też na utworzenie i włączenie w skład tego centrum nowych jednostek – Domu Wczasów Dziecięcych oraz Szkoły Podstawowej Specjalnej. Ta reorganizacja ma pozwolić na rozwinięcie działalności placówki w Starej Łubiance. ABO

Radni podglądali za granicą edukacyjne rozwiązania

Które edukacyjne pomysły (podpatrzone za granicą) warto wprowadzić w Wielkopolsce? – zastanawiali się radni z sejmikowej Komisji Edukacji i Nauki, którzy podglądali funkcjonowanie szkolnictwa zawodowego w Peru i w Niemczech. W dniach 24-29 listopada nasza delegacja przebywała w Peru. Spotykała się m.in. z prezydentem kraju Pedro Pablo Kuczynskim, wiceburmistrz Limy Patricią Juárez i gubernatorem regionu Lima Nelsonem Chui Mehija, który zaproponował nawiązanie współpracy partnerskiej z Wielkopolską. Z kolei pięć poznańskich uczelni (UAM, PP, UM, UP, AWF) promowało się na Targach Edukacyjnych w Arequipie, wśród ponad 50 szkół wyższych i instytucji edukacyjnych z całego świata. W dniach 14-16 grudnia komisja zapoznana się natomiast z funkcjonowaniem systemu edukacji w Brandenburgii. Wizytowano szkoły (zdjęcie z prawej), centrum wsparcia rzemiosła, podpatrywano projekty edukacyjne. Podczas obu wizyt samorząd regionu reprezentowali: Marzena Wodzińska z zarządu województwa, radni Małgorzata Waszak i Sławomir Hinc oraz dyrektor Departamentu Edukacji i Nauki UMWW Dorota Kinal. RAK

Rekordowy budżet

Sejmik uchwalił plan dochodów i wydatków województwa na 2018 r.

Na rekordowe 1,9 mld zł zaplanowano wydatki z budżetu województwa w 2018 r. Wpływy budżetowe wyniosą około 1,6 mld zł, a deficyt w wysokości 295 mln zł zostanie pokryty przez obligacje. To trzy najważniejsze pozycje w przyszłorocznym planie dochodów i wydatków, który 18 grudnia, podczas sesji sejmiku, poparło 31 radnych (6 osób głosowało przeciw). Sejmik przyjął też wieloletnią prognozę finansową regionu.

Nie tylko transport

Tradycyjnie największą część regionalnego budżetu (ponad połowę) pochłonią wydatki na transport i łączność. Na realizację projektów kolejowych i drogowych zaplanowano około 950,5 mln zł. To efekt rozstrzygniętych w 2017 r. przetargów na najbardziej kosztowne przedsięwzięcia, współfinansowane z WRPO 2014+. Wśród nich jest np. zakup 10 „elfów 2”, remont linii kolejowej z Poznania do Piły oraz 382,5 mln zł przeznaczone na budowę i utrzymanie dróg.

Plan na 2018 r. zakłada też istotne wydatki (293 mln zł) w tzw. sferę społeczną (w tym szpitale) i kulturę (143 mln zł).

W porównaniu z pierwotnym projektem zarząd województwa nie rekomendował zbyt wielu zmian. Dodatkowo 100 tys. zł przeznaczono na nagrody w konkursie na najlepszy powiatowy urząd pracy w Wielkopolsce w zakresie efektywnej aktywizacji bezrobotnych. Z kolei kwota 200 tys. zł wesprze działania WUP w Poznaniu, kontynuującego program „Razem – Skutecznie” dla osób długotrwale bezrobotnych. O te korekty wniosowała sejmikowa Komisja

FOT. A. BOIŃSKI

Zanim radni zaczęli debatę nad budżetem, harcerze z Wielkopolskiej Chorągwi ZHP na czele z komendantem Tomaszem Kujaczyńskim przekazali samorządowcom Betlejemskie Światło Pokoju. Odebrali je: przewodnicząca sejmiku Zofia Szalczyk w towarzystwie marszałka Marka Woźniaka oraz członków sejmikowego prezydium i przewodniczących klubów radnych.

Rodziny i Polityki Społecznej. Największa zmiana to przesunięcie na 2018 r. kilkudziesięciu mln zł zaliczki dla bydgoskiej firmy PESA, która ma dostarczyć nam 10 nowych „elfów 2”.

Budżet na wybory?

Głosowanie poprzedziły wystąpienia w imieniu klubów i dyskusja.

– Budżet jest dobrze zaplanowany, odzwierciedla dobrą koniunkturę wielkopolskiej gospodarki – zauważył Jan Grzesiek (PSL).

– To ambitny budżet, choć warto postawić pytanie, czy uda się go zrealizować, patrząc na wydatki z 2017 r. – zastanawiał się Wiesław Szczepański (SLD-UP), krytykując też wzrost wydatków na administrację i promocję oraz nierównomierny wzrost płac w samorządowych instytucjach kultury.

– Od wielu lat spokojnie i konsekwentnie konstruujemy plan wydatków, wspierając

określone dziedziny. W Wielkopolsce też, inaczej niż w Łodzi czy na Dolnym Śląsku, prowadzimy zrównoważoną politykę, ułatwiającą rozwój na prowincji, w mniejszych miejscowościach – komentował Rafał Żelanowski (PO).

– Szkoda, że duży budżet proinwestycyjny jest realizowany raz na 4 lata, przed wyborami – zauważył szef klubu PiS w sejmiku Dariusz Szymczak, który skrytykował też wydatki na organizację Dnia św. Marcina w Brukseli, pytał o plany obchodów rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego i zaapelował o lepszą promocję transportu szynowego.

Dwie poprawki

Zbigniew Czerwiński (PiS) dodał, że wydatki w 2018 r. są duże, bo wielu inwestycji nie udało się zrealizować w 2017 r. i zostały one przesunięte, a Ryszard Grobelny (niezrzeszony) argumentował, że należałoby wpisać wzrost docho-

dów do WPF na kolejne lata.

Do projektu budżetu zgłoszono podczas sesji tylko dwie poprawki. Zbigniew Czerwiński wniosł o zapisanie w rezerwie celowej 4 mln zł na remont wind w UMWW oraz o ogłoszenie konkursu na działania profilaktyczne, zamiast przekazywania 600 tys. zł bezpośrednio do poznańskiego OPEN. Większość radnych odrzuciła te propozycje.

– Ten budżet pozwala nam konsekwentnie realizować najważniejsze inwestycje w Wielkopolsce. Jesteśmy przykładem, że można szybko i efektywnie wydawać środki w ramach europejskiej polityki spójności. Mamy ambicje, żeby zrealizować 100 procent tego, co zamierzamy – odpowiedział marszałek Marek Woźniak. Poinformował też, że stabilną sytuację wojewódzkich finansów potwierdziła w najnowszym ratingu agencja Fitch, która podkreśliła dobre zarządzanie operacyjne i zrównoważoną politykę budżetową. **RAK**

Zarząd odpowiada

Przedstawiamy wyciąg z odpowiedzi udzielonych na wcześniejsze interpelacje i zapytania radnych.

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak

– odnosząc się do interpelacji Mirosławy Rutkowskiej-Krupki w sprawie wykonania miejsc parkingowych na wysokości cmentarza w miejscowości Luchowo przy drodze wojewódzkiej nr 242, poinformował, że zakres rozbudowy drogi obejmował jedynie przebudowę istniejących miejsc parkingowych. Odpowiadając na wniosek dotyczący budowy chodnika oraz postawienia znaku „przejście dla pieszych” przy tej samej drodze w Łobżenicy, przekazał, że ten fragment chodnika został już wykonany, a przewidywany termin oznakowania przejścia dla pieszych to I połowa 2018 r., po opracowaniu i zatwierdzeniu projektu stałej organizacji ruchu. Nawiązując do kwestii zapadającej się kratki ściekowej na DW 242 w Szczerbinie, poinformował, że zostanie ona naprawiona wiosną 2018 r.

– w odpowiedzi na interpelację Mikołaja Grzyba w sprawie wydlużenia ciągu pieszo-rowerowego Ostrzeszów – Szklarka Myślińska do terenów inwestycyjnych miasta, poinformował, że opracowywana dokumentacja projektowa rozbudowy DW 444 nie obejmuje wskazanej inwestycji. Będzie ona jednak wskazana do umieszczenia w rozpoczynającym się w 2018 r. Programie Budowy Ścieżek Rowerowych. Odpowiadając na wniosek dotyczący rozbudowy drogi nr 449 od granicy województwa do miejscowości Pałaty, przekazał, że opracowanie dokumentacji projektowej tej inwestycji zostanie zlecone w I kwartale 2018 r.

Członek zarządu województwa Maciej Sytek

– odpowiadając na interpelację Sławomira Hince, przekazał m.in., że w związku z uczestnictwem w misjach gospodarczych na rynkach pozaeuropejskich, takich jak Angola, w szczególnych sytuacjach przedstawiciele zarządu województwa zapraszają do towarzyszenia oficjalnej delegacji z Wielkopolski m.in. przedstawiciele regionalnych instytucji otoczenia biznesu czy świata nauki. Udział wspomnianych instytucji w tego rodzaju wydarzeniach zawsze odbywa się z obopólną korzyścią, zarówno dla województwa, jak i dla towarzyszących podmiotów. Udział przedstawiciela Wielkopolskiego Funduszu Rozwoju w wyjeździe studyjnym do Angoli w dniach 27.06.-04.07.2017 miał na celu wzmocnienie roli funduszu i wnikliwą analizę ekonomiczną miejsca potencjalnych inwestycji wielkopolskich, zabezpieczonych środkami WFR. Refundacja kosztów udziału przedstawiciela WFR w misji do Angoli została dokonana na mocy porozumienia podpisanego pomiędzy województwem a funduszem.

Członek zarządu województwa Marzena Wodzińska

– przekazała Waldemarowi Witkowskemu, że poinformowano Polską Organizację Pracodawców Osób Niepełnosprawnych Fundację Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych, iż zgodnie z ogłoszeniem otwartego konkursu ofert na realizację w formie wspierania zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami nie ma zastosowania tryb odwoławczy do postanowień uchwały zarządu w sprawie wyboru oferty i udzielania dotacji. Jednocześnie zachęciła do kontaktu z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Poznaniu w celu omówienia zasad wnioskowania o dotacje ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Z kolei odpowiadając na interpelację radnego w sprawie instalacji termicznego przekształcania odpadów w Poznaniu, wskazała powody, dla których nie można przekroczyć jej mocy przerobowej, wynoszącej 210 000 Mg/rok: – dla tej wartości została przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko, jest to maksymalna moc określona w decyzji środowiskowej; – ww. moc przerobowa została określona jako maksymalna w decyzji marszałka udzielającej pozwolenia zintegrowanego dla przedmiotowej instalacji, gdyż o taką wartość mocy przerobowej wnioskował prowadzący instalację; – nie można przekroczyć limitu możliwości spalania 30 proc. ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w danym województwie, wynikającego z ustaleń Krajowego planu gospodarki odpadami 2022.

Sekretarz województwa Tomasz Grudziak

– odpowiadając z upoważnienia marszałka województwa na interpelację Sławomira Hince, poinformował, że wszystkie windy w UMWW są serwisowane w ramach umowy serwisowej firmy z odpowiednimi uprawnieniami oraz gwarancji generalnego wykonawcy inwestycji pn.: „Budowa siedziby Urzędu Marszałkowskiego i Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu przy al. Niepodległości 34”, jak również podlegają badaniom przez Urząd Dozoru Technicznego, zgodnie z obowiązującymi przepisami. W przypadku jednej z wind w wyniku przeglądu stwierdzono, że liny w związku ze zużyciem wymagają wymiany, dlatego też dźwig do czasu dostarczenia i zamontowania nowych lin został wyłączony z użytku. Następnie, po zgłoszeniu i dokonaniu przeglądu przez UDT, ponownie został dopuszczony do ruchu. **ABO**

Będą współpracować z kolejnymi partnerami

Regiony z Angoli i Rumunii to kolejne obszary, z którymi chce zintensyfikować kontakty Wielkopolska.

18 grudnia sejmik przyjął uchwałę w sprawie projektu listu intencyjnego o współpracy między województwem wielkopolskim a prowincją Huila w Angoli.

Jak podkreślono w uzasadnieniu do uchwały, potwierdzeniem możliwości, jakie daje wejście na rynek afrykański, były rozmowy prowadzone podczas wizyt studyjnych przedstawicieli Wielkopolski w Angoli w 2016 i 2017 roku. Ten kierunek

współpracy wpisuje się też w działania rządowe w ramach projektu „Go Africa”. Wielkopolska i Huila zamierzają podjąć kooperację gospodarczą, techniczną, rolniczą, naukową, społeczno-kulturalną i w sferze ochrony środowiska.

Przypomnijmy, że podczas listopadowej sesji sejmik przyjął uchwałę w sprawie projektu porozumienia o współpracy między Wielkopolską a okręgiem Sibiu w Rumunii. 18 grudnia, po akceptacji tych zamierzeń przez MSZ, radni uchwaliли ostateczną zgodę na zawarcie takiego porozumienia. **ABO**

Podziały przełamane opłatkiem

FOT. A. BOIŃSKI

O postaci św. Jana Chrzciciela, który nie bał się mówić prawdy nawet za najwyższą cenę, a także o tym, że sprawiający władzę powinni być obdarzeni autorytetem – usłyszeli wojewódzcy radni od ks. dr. Rafała Pajszczyka, archidiecezjalnego duszpasterza administracji. Członkowie sejmiku zebrałi się na opłatkowym spotkaniu tuż po zakończeniu grudniowej sesji. I choć jeszcze kilka chwil wcześniej, podczas obrad w sali sesyjnej nie brakowało także ostrych polemicznych starć, tutaj, po życzeniach złożonych przez przewodniczącą sejmiku Zofię Szalczyk, większość samorządowców, przełamując polityczne podziały, wyciągnęła do siebie rękę z białym opłatkiem. ABO

Świetlice na podwórkach

FOT. P. RATAJCZAK

Umowy podpisał wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

Ponad 5 mln zł wesprze działalność 120 świetlic podwórkowych prowadzonych przez harcerzy, a powiat ostrowski wyda blisko 3 mln zł na rozwój kształcenia zawodowego.

To efekt dwóch projektów realizowanych w ramach WRPO 2014+. Umowy o ich dofinansowanie podpisano 3 stycznia w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu.

– Inwestycje wspierające szkolnictwo, rynek pracy czy walkę z wykluczeniem społecznym są zapewne mniej spektakularne niż budowa dróg, remonty torów czy zakup pociągów, ale to przedsięwzięcia istotne ze względów społecznych – zaznaczył wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska utworzy 120 świetlic podwórkowych w kilkunastu powiatach. Bezpośrednie wsparcie obejmie 1830 wiel-

kopolskich dzieci w wieku od 6 do 18 lat, zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu uzależnień lub niewydolności wychowawczej rodziny. Zajęcia będą prowadzone w terenie, w grupach 10-15-osobowych. Doświadczona kadra zapewni aktywne formy wychowawcze, wspierające rozwój przedsiębiorczości, ekspresji artystycznej i umiejętności społecznych.

Z kolei powiat ostrowski wyda blisko 3 mln zł na rozwój kształcenia zawodowego. Działania obejmą 6 szkół i skupiać będą się na realizacji zajęć pozalekcyjnych w formie szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe uczniów, staży zawodowych u pracodawców, doskonalenia kompetencji nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Projekt obejmie także zakup infrastruktury niezbędnej do nauki zawodu. RAK

W Brukseli o budżecie UE

Jak, w opinii europejskich samorządowców, powinny zostać ukształtowane finanse unijne w kolejnych latach?

Dowiemy się tego m.in. na przełomie stycznia i lutego z opinii Europejskiego Komitetu Regionów, której projekt przygotowywał przez ostatnie tygodnie marszałek Marek Woźniak.

W połowie grudnia projekt został przyjęty na posiedzeniu komisji COTER. Według marszałka, przyszły budżet oraz wieloletnie ramy finansowe UE po 2020 r. powinny być tak skonstruowane, aby móc wzmocnić poczucie zaufania obywateli do projektu europejskiego.

– Unia musi sprostać nowym wyzwaniom, takim jak migracje czy wskazywana coraz częściej przez młodych ludzi kwestia bezpieczeństwa. Musimy pamiętać, że cięcia w budżecie UE (związane m.in. z brexitem) bez wprowadzenia zmian w WRF zwiększą obciążenia dla

państw członkowskich albo spowodują ograniczenia w poziomie finansowania wspieranych polityk, w tym tak istotnych dla Polski: spójności i rolnej – mówił w Brukseli Marek Woźniak. – Dlatego potrzebujemy ambitnego budżetu dla UE, większego i składającego się z różnych źródeł. Należy przeprowadzić zasadniczą reformę systemu WRF, gdyż to pozwoli na zapewnienie wyższego poziomu finansowania i zachowanie wsparcia dla wszystkich regionów.

Wcześniej, na początku grudnia, marszałek rozmawiał w Brukseli o przyszłości unijnego budżetu z zajmującym się tą tematyką komisarzem Güntherem Oettingerem, wicepremierem Bułgarii Tomislavem Donchevem, wiceprzewodniczącym grupy roboczej Parlamentu Europejskiego ds. budżetu i polityki strukturalnej Janem Olbrychem oraz ministrem ds. prezydencji Bułgarii w UE Lilianą Pavlovą. ABO

Jaki był rok w sporcie?

14 grudnia w Poznaniu podsumowano wyniki naszych zawodników.

Zawodnicy, trenerzy, przedstawiciele uczelni, samorządowcy oraz działacze związków sportowych spotkali się 14 grudnia w UMWW w Poznaniu, by podsumować efekty rywalizacji sportowej w 2017 r.

– Ten mijający rok możemy uznać za udany dla wielkopolskich sportowców. Gratuluję wszystkim tym, którzy odnieśli sukcesy i cieszę się, że dołożyliśmy do nich swoją cegiełkę. Samorząd województwa konsekwentnie wspiera sport i, co ważne, stara się sukcesywnie zwiększać przeznaczoną na jego rozwój pulę pieniędzy. To ma przełożenie na wyniki – podkreślił marszałek Marek Woźniak.

Oprócz refleksji nad wynikami wielkopolskich zawodników w minionym roku dyskutowano też o wspieranych przez samorząd regionu szkoleniu i rywalizacji młodzieży oraz nagrodzono najbardziej utytułowanych zawodników, trenerów i działaczy w Wielkopolsce.

Statuetki i nagrody finansowe (w wysokości od 4 do 8

FOT. P. RATAJCZAK

Najlepsi sportowcy w towarzystwie marszałka Marka Woźniaka.

tys. zł) odebrali medaliści Igrzysk Głuchych, MŚ oraz ME: Monika Michalik (zapasy, Grunwald Poznań), Wiktor Chabel (wioślarstwo, Posnania), Adam Wicenciak (wioślarstwo, KW 04 Poznań), Katarzyna Kołodziejczyk (kajaki, KTW Kalisz), Patrycja Wyciszkievicz (lekka atletyka,

AZS Poznań), Nikol Płosaj (kolarstwo, Mróz Jedynka Kórnik) oraz cztery przedstawicielki klubu TON Poznań: Alina Jagodzińska, Agnieszka Kaczmarczyk, Paulina Prusinowska (wszystkie piłka nożna) i Natalia Brzykcy (judo).

Propagator biegów Janusz Grzeszczuk i wieloletni dzia-

łacz piłkarski Mirosław Jankowski zostali osobistościami roku, a nagrody dla wybitnego trenera przyznano: Radosławowi Miśkiewiczowi z TON Poznań, zapaśnikowi Mateuszowi Guzmanowi z Grunwaldu Poznań i trenerce lekkiej atletyki Janinie Zielińskiej z Baszty Szamotuły. RAK

Uczniowie nagrodzeni za przyrodnicze rymowanie

FOT. P. RATAJCZAK

7 grudnia w UMWW w Poznaniu, z udziałem m.in. Marzeny Wodzińskiej z zarządu województwa, podsumowano V edycję konkursu „Przyrodnicze rymowanie – otaczającego świata poznawanie – rośliny pól, lasów i ogrodów wielkopolskich parków krajobrazowych”. Uczniowie poznali 20 wybranych gatunków roślin, występujących w parkach krajobrazowych, a zadaniem uczestników było przedstawienie ich w postaci prac plastycznych lub literackich. Spośród 499 nadesłanych prac (z 44 szkół podstawowych) wyłoniono 108 laureatów, którzy otrzymali dyplomy i upominki. RAK

Za nami kolejne miesiące dialogu

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego podsumowała ostatni rok swojej pracy i wybrała nowego przewodniczącego.

Ostatnie w 2017 roku posiedzenie WRDS odbyło się 20 grudnia w Urzędzie Marszałkowskim.

Podsumowano na nim minione dwanaście miesięcy pracy rady. Dialog w tym czasie został poświęcony m.in. problematyce komunikacji kolejowej. Rozmawiano głównie o potrzebie uruchomienia połączenia Gniezno-Września-Jarocin oraz niedogodno-

ściach dla podróżnych związanych z remontem trasy kolejowej Poznań-Warszawa. Istotnym tematem posiedzeń WRDS okazały się problemy gospodarcze aglomeracji poznańskiej oraz szanse rozwoju regionu upatrywane w potencjale edukacji wyższej. Zwracano m.in. uwagę na odpowiedni kierunek kształcenia przyszłych kadr. W tym kontekście dyskutowano też o rynku pracy, tendencjach spadku bezrobocia oraz zatrudnianiu cudzoziemców wraz z legalizacją ich pobytu na terenie RP.

Dialog poświęcono również przewlekłości spraw gospodarczych w sądach, w szczególności w Krajowym Rejestrze Sądowym, a także budowie odkrywkowej kopalni węgla brunatnego „Ościkowo”.

Zgodnie z rotacyjną zasadą przewodniczenia radzie, po marszałku Marku Woźniaku i prezesie zarządu wielkopolskiego Związku Pracodawców „Lewiatan” Jacku Silskim, nowym przewodniczącym WRDS został przedstawiciel strony rządowej – wojewoda wielkopolski Zbigniew Hoffmann. ABO

Jest praca

Do 24 stycznia WUP w Poznaniu przyjmuje zgłoszenia od młodzieży zainteresowanej pracą w Niemczech w 2018 r.

Urząd pracy w Bonn przysłał ofertę pracy wakacyjnej dla polskich uczniów szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem LO) i studentów. To szansa dla osób znających język niemiecki i deklarujących wyjazd na co najmniej 2 miesiące latem 2018 r.

Większość ofert dotyczy zatrudnienia w rolnictwie; mniej przy sprzątnięciu budynków, w hotelarstwie i gastronomii, w przemyśle. RAK

Zdaniem gospodarza

Maciej Wasielewski,
starosta
pleszewski

– „Wstap do nas! Powiat pleszewski – to jest po drodze” – tak brzmi nasze hasło promocyjne. Jesteśmy na południu Wielkopolski. Mamy blisko do Kalisza, Ostrowa i Jarocina. Przez nasz teren przebiegają drogi krajowe nr 11 i 12 oraz drogi wojewódzkie nr 442 i 443. To dobry przystanek między Górnym Śląskiem a Pomorzem, w drodze z zachodu na wschód. Warto się tu zatrzymać! Spędzić weekend, tydzień, całe wakacje albo zamieszkać na stałe. Powiat pleszewski jest wymarzoną miejscą do życia, pracy, rekreacji i wypoczynku.

Naszym atutem jest piękna przyroda i liczne zabytki. Posiadamy muzea, urokliwe dworki i pałace, zabytki architektury sakralnej, sanktuaria maryjne w Tursku i Lutyni, lasy obfitujące w grzyby, gospodarstwa agroturystyczne, pomniki przyrody, zalew wodny w Gołuchowie, dobrze rozbudowaną bazę sportowo-rekreacyjną, aquapark „Planty” w Pleszewie.

Zachęcam do wypraw rowerowych, konnych i pieszych. Polecam spływy kajakowe rzeką Prosną. Sam często pływam, a wycieczki kajakowe cieszą się u nas dużą popularnością.

Tu nie można się nudzić! Odbywają się u nas wielkie wydarzenia sportowe, branżowe i kulturalne.

Serdecznie zapraszam.

Spotkania z historią

Słynne zabytki i rzeka Proсна – to atuty powiatu pleszewskiego.

Turystyczną wizytówką powiatu pleszewskiego jest niewątpliwie Gołuchów. Znajduje się tutaj słynny renesansowy zamek w stylu francuskich zamków zwanego Loary – była rezydencja księżnej Izabeli z Czartoryskich Działyńskiej. Początki budowy sięgają 1560 r., kiedy to wojewoda kujawsko-brzeski, starosta radziejowski, kasztelan śremski Rafał IV Leszczyński wznosił w Gołuchowie mury dworu obronny.

Obecnie funkcjonuje tu oddział poznańskiego Muzeum Narodowego. Najcenniejsze eksponaty to kolekcja waz antycznych z wykopalisk w Noli, Capui i Neapolu. Zobaczyć tu można także inne dzieła sztuki, obrazy francuskich i włoskich mistrzów renesansu, a w sali rycerskiej gobeliny ze scenami II wojny punickiej. Muzeum szczyci się także posiadaniem portretu koronacyjnego króla Stanisława Augusta Poniatowskiego warsztatu Marcello Baccarellego.

Gołuchów jest popularną miejscowością turystyczną. W sezonie letnim na plaży nad Zalewem Gołuchowskim wypoczywają tysiące turystów, korzystających przy okazji z wielu dostępnych w pobliżu atrakcji. Co warto zobaczyć? Na przykład Ośrodek Kultury Leśnej i Muzeum Leśnictwa w Gołuchowie. Najmłodszym spodoba się z pewnością pokazowa zagroda zwierząt, w której można obejrzeć stada

Wizytówką powiatu pleszewskiego jest m.in. Zamek Czartoryskich w Gołuchowie.

zubrów, dzików, danieli i koników polskich.

Warto też odwiedzić Zespół Pałacowo-Parkowy w Dobrzycy. Pierwsze historyczne wzmianki o tej miejscowości pochodzą z 1327 r. Pałac był kiedyś rezydencją rodową gen. Augustyna Gorzeńskiego herbu Nałęcz, poślą, adiutanta króla Stanisława Augusta Poniatowskiego i współtwórcy Konstytucji 3 maja. Obecnie znajduje się tu Muzeum Ziemiaństwa, instytucja kultury samorządu województwa, o której piszemy w tekście poniżej. Przepiękny park w Dobrzycy upodobał sobie zwłaszcza nowożeńcy, gdyż jest on częstym miejscem sesji plenerowych do zdjęć ślubnych.

Listę 6 placówek muzealnych powiatu zamykają zlokalizowane w Pleszewie: Muzeum Regionalne, prywatne Muzeum Piekarnictwa na Tyńcu oraz Muzeum Tradycji Rzemiosła w starej kuźni.

Turyści znajdują wokół Pleszewa wiele innych atrakcji. Letników zapraszają gospodarstwa agroturystyczne. Przybywa tras rowerowych i ścieżek do nordic walkingu. Specjalnie dla amatorów biegania i wędrówek pieszych Starostwo Powiatowe w Pleszewie wyznaczyło 7 tras terenowych w okolicach Zawidowic, Broniszewic, Nowego Oleśca, Rudy Wieczyńskiej, Kuchar, Kosielskiej Wsi i Dobrzycy.

Miłośników aktywnego wypoczynku przyciąga też Pro-

sna. Rzeka płynie przez pięć gmin powiatu pleszewskiego. To świetne miejsce do uprawiania wędkarstwa i kajakarstwa. Co roku na początku maja odbywa się nad rzeką w Gizałkach otwierające sezon „Święto Proсны”, a pod koniec czerwca organizowana jest tradycyjna noc świętojańska.

Latem odbywają się tutaj liczne spływy kajakowe. Odcinek z Bogusławia do Gizałek liczy około 25 km. Nurt jest spokojny, dlatego rzeka nadaje się na spływy amatorskie i rodzinne. Proсна ma także wiele walorów przyrodniczych. Żyją tu bobry, dzięki kaczki, czaple, bociany i jaskółki brzegówki. To raj dla przyrodników i fotografów.

RAK

Powiat pleszewski

Lekcja z historii:

Powiat pleszewski powstał 1 stycznia 1818 r. na podstawie rozporządzenia króla pruskiego Fryderyka Wilhelma III. Był 1,5-krotnie większy niż obecnie, a utworzono go z ziem wchodzących wcześniej w skład powiatów śremskiego, odolanowskiego i krotoszyńskiego. W okresie międzywojennym powiat przetrwał jedynie 13 lat, od 1919 r. do 1932 r., kiedy zlikwidowano część terenowej administracji. W PRL samorząd powiatowy w Pleszewie funkcjonował nieco dłużej, dwie dekady, w latach 1956-1975. Ponownie powołano go 1 stycznia 1999 r.

Powiat pleszewski w liczbach:

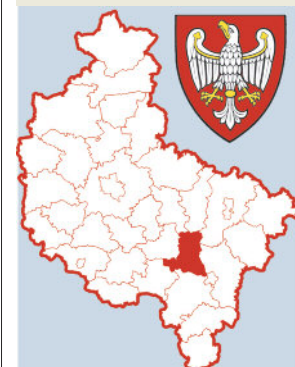
- powierzchnia – 712 km²
- liczba ludności – 63.292
- gęstość zaludnienia – 88,9 os./km²
- mieszkańcy miast – 33,1 proc.
- mieszkańcy wsi – 66,9 proc.

Ciekawostki:

- Powiat pleszewski to „powiat dwóch premierów”. Z Pleszewa pochodzi Hanna Suchocka – prezes Rady Ministrów RP w latach 1992-93, absolwentka pleszewskiego liceum, matryzka rocznik 1963. Natomiast w Strzyżewie k. Dobrzycy swoją młodość w latach 1909-1926 spędził Stanisław Mikołajczyk, polityk i przywódca PSL, premier rządu emigracyjnego w Londynie.
- Dwór rodziny Chłapowskich w Żegocinie odwiedza słynna aktorka Helena Modrzejewska ze swym mężem Karolem Chłapowskim.

Sąsiednie powiaty:

- jarociński
- wrzesiński
- słupecki
- koniński
- kaliski
- ostrowski
- krotoszyński

W co inwestują?

Jakie przedsięwzięcia w powiecie pleszewskim udało się zrealizować przy wsparciu samorządu województwa?

Na 9 zadań, realizowanych w ramach Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, samorządy z terenu powiatu pleszewskiego otrzymały łącznie 8,5 mln zł. Zbudowano m.in. krytą pływalnię, boisko wielofunkcyjne i kilka hal sportowych. W latach 2008-2012 na terenie powiatu powstało też 6 „orlików”, na budowę których samorząd województwa przeznaczył 2 mln zł.

Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu wydał przez minioną dekadę ponad 1,5 mln zł na inwestycje poprawiające bezpieczeństwo na drogach. Starostwo Powiatowe w Pleszewie dzięki pieniądzą z PROW scaliło grunty w gminie Chocz, w gminie Gizałki rozbudowano kanalizację sanitarną (dotacja z PROW), a podobne zadanie (finansowane z WRPO) realizuje też gmina Dobrzyca. RAK

W muzeum o dawnej modzie i obyczajach

W powiecie pleszewskim działa instytucja kultury samorządu województwa – Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy Zespół Pałacowo-Parkowy.

Stan obiektów wchodzących w skład Zespołu Pałacowo-Parkowego w Dobrzycy sprawił, że w latach dziewięćdziesiątych XX w. i na początku XXI w. działalność muzeum koncentrowała się na pracach remontowych i konserwatorskich. Wówczas w placówce odkryto m.in. oryginalne polichromie Antoniego Smuglewicza i Roberta Stankiewicza oraz przywrócono pierwotny układ pomieszczeń i częściowo zrekonstruowano ich wygląd. Po ukończeniu prac udostępniono wnętrza pałacu zwiedzającym. Muzeum otwarto 14 lutego 2005 r.

Od 2009 r. placówka zajmuje się m.in. upamiętnianiem dziedzictwa historycznego i kulturalnego ziemiaństwa polskiego. Stopniowo uzupełniane jest wyposażenie pałacu

Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy odwiedza co roku kilka tysięcy osób.

(poprzez kupno nowych eksponatów i pozyskiwanie depozytów z innych placówek), trwają też prace rewaloryzacyjne w parku. W 2010 r. administrację muzeum przeniesiono do tzw. Domku Ogrodniaka, a w miejscu dawnego jego zaplecza powstał hotelik z apartamentem i 4 pokojami. W oficynie ulokowano dział naukowo-oświatowy oraz bi-

bliotekę muzeum. W 2011 r. w południowo-wschodniej części parku zbudowano budynek oranżerii, który można wynajmować do celów komercyjnych (pełni funkcję sali koncertowo-konferencyjnej, a w okresie letnim także kawiarenki).

W Dobrzycy dominują wystawy czasowe, dotyczące tradycji ziemiańskich, dawnej obyczajowości i kolekcjoner-

stwa. Ekspozycje poświęcono m.in. dawnej modzie, srebrom stołowym, porcelanie, ziemiańskiemu stołowi oraz starej broni paradnej.

Ponadto placówka organizuje liczne konkursy dla młodzieży szkolnej, odbywają się tutaj wykłady i pokazy, plenery malarskie, a także koncerty muzyki klasycznej i rozrywkowej.

RAK

Sejmik przed końcem kadencji

Jak dotąd pracowali i jakie mają plany na obecny rok radni województwa?

Komisja Rewizyjna

- Jerzy Kado
- Mirosława Kaźmierczak
- Bożena Nowacka
- Wiesław Szczepański – przewodniczący
- Dariusz Szymczak
- Maciej Wituski – wiceprzewodniczący

Komisja Strategii Rozwoju Regionalnego i Współpracy Międzynarodowej

- Mikołaj Grzyb – przewodniczący
- Sławomir Hinc
- Włodzimierz Ignasiński
- Bożena Nowacka
- Mirosława Rutkowska-Krupka
- Tatiana Sokołowska
- Zofia Szalczyk
- Wiesław Szczepański
- Małgorzata Waszak – wiceprzewodnicząca
- Maciej Wituski
- Marzena Wodzińska
- Leszek Wojtasiak

Komisja Budżetowa

- Jarosław Berendt
- Zbigniew Czerwiński
- Krzysztof Grabowski
- Ryszard Grobelny – wiceprzewodniczący
- Jan Grzesiek – przewodniczący
- Mikołaj Grzyb
- Wojciech Jankowiak
- Stefan Mikołajczak
- Mirosława Rutkowska-Krupka
- Dariusz Szymczak
- Waldemar Witkowski
- Marzena Wodzińska
- Leszek Wojtasiak
- Marek Woźniak
- Rafał Żelanowski

Komisja Gospodarki

- Jarosław Berendt
- Mirosława Kaźmierczak – przewodnicząca
- Karol Kozan
- Kazimierz Pałasz – wiceprzewodniczący
- Andrzej Pospieszynski
- Dariusz Szymczak
- Małgorzata Waszak
- Waldemar Witkowski
- Leszek Wojtasiak

Komisja Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej

- Zbigniew Czerwiński
- Wojciech Jankowiak
- Jerzy Kado – wiceprzewodniczący
- Mirosław Kruszyński
- Ryszard Napierała
- Jan Pikulik
- Andrzej Pospieszynski – przewodniczący
- Mirosława Rutkowska-Krupka
- Marek Sowa
- Henryk Szopiński
- Rafał Żelanowski

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Leszek Bierła
- Czesław Cieślak – przewodniczący
- Krzysztof Grabowski
- Jerzy Kado
- Mirosława Kaźmierczak
- Ryszard Napierała – wiceprzewodniczący
- Jan Pikulik
- Krzysztof Piwoński
- Tatiana Sokołowska
- Marek Sowa
- Maciej Wituski
- Marzena Wodzińska

Komisja Rodziny i Polityki Społecznej

- Zbigniew Czerwiński – przewodniczący
- Włodzimierz Ignasiński
- Wojciech Jankowiak
- Mirosława Kaźmierczak
- Karol Kozan
- Bożena Nowacka – wiceprzewodnicząca
- Marzena Wodzińska

Komisja Statutowa

- Krzysztof Grabowski
- Mirosława Kaźmierczak
- Mirosław Kruszyński
- Kazimierz Pałasz – wiceprzewodniczący
- Zofia Szalczyk
- Dariusz Szymczak – przewodniczący
- Maciej Wituski

Komisja Edukacji i Nauki

- Sławomir Hinc – wiceprzewodniczący
- Zofia Itman
- Anna Majda
- Zofia Szalczyk
- Małgorzata Waszak – przewodnicząca
- Marzena Wodzińska

Komisja Kultury Fizycznej i Turystyki

- Ryszard Grobelny
- Jan Grzesiek – wiceprzewodniczący
- Sławomir Hinc
- Krzysztof Piwoński
- Tatiana Sokołowska
- Marek Sowa
- Wiesław Szczepański
- Maciej Wituski – przewodniczący
- Marzena Wodzińska

Komisja Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

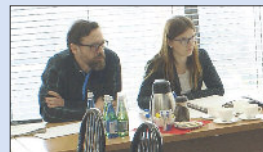
- Czesław Cieślak
- Julian Jokś – wiceprzewodniczący
- Karol Kozan
- Kazimierz Pałasz
- Krzysztof Piwoński
- Tatiana Sokołowska – przewodnicząca
- Henryk Szopiński
- Maciej Wituski
- Marzena Wodzińska

Komisja Kultury

- Leszek Bierła
- Włodzimierz Ignasiński
- Zofia Itman
- Julian Jokś
- Mirosława Kaźmierczak
- Karol Kozan
- Stefan Mikołajczak – wiceprzewodniczący
- Krzysztof Piwoński
- Tatiana Sokołowska
- Zofia Szalczyk
- Henryk Szopiński – przewodniczący
- Waldemar Witkowski
- Maciej Wituski

Komisja Zdrowia i Bezpieczeństwa Publicznego

- Jarosław Berendt
- Leszek Bierła
- Zbigniew Czerwiński
- Ryszard Grobelny
- Sławomir Hinc
- Zofia Itman
- Jerzy Kado
- Mirosława Kaźmierczak
- Anna Majda – przewodnicząca
- Stefan Mikołajczak
- Tatiana Sokołowska
- Marzena Wodzińska
- Leszek Wojtasiak
- Rafał Żelanowski – wiceprzewodniczący

Będzie rekordowa kadencja?

Prezydium sejmiku i sekretarze obrad podczas uroczystej sesji z okazji 1050. rocznicy Chrztu Polski, która odbyła się w Teatrze Wielkim.

Wiele wskazuje, że przynajmniej pod względem liczby odbytych sesji obecna kadencja Sejmiku Województwa Wielkopolskiego może być rekordowa.

Sejmik jest organem stanowiącym i kontrolnym samorządu województwa. W Wielkopolsce jego skład tworzy 39 radnych, wyłanianych co 4 lata w wyborach bezpośrednich (na stronie obok prezentujemy ich nazwiska w podziale na okręgi, w których ich wybrano). Najważniejsze z kompetencji sejmiku to uchwalanie budżetu województwa i udzielanie absolutorium zarządowi z jego wykonania, a także uchwalanie strategicznych planów (np. z zakresu rozwoju regionalnego, planowania przestrzennego, ochrony środowiska itd.).

Radni pracują podczas sesji sejmiku oraz posiedzeń komi-

sji. W obecnej kadencji odbyło się już 39 sesji, co zapowiada rekordową liczbę posiedzeń na koniec tej „czterolatki”. Podczas tych obrad sejmik przyjął 961 uchwał.

Dwa razy radni obradowali poza siedzibą samorządu województwa: w 2015 r. w Międzychodzie oraz w 2016 r. w poznańskim Teatrze Wielkim (ta ostatnia, uroczysta sesja była zwołana z okazji 1050. rocznicy Chrztu Polski). W 2017 roku mieliśmy trzy sesje nadzwyczajne, poświęcone: problemom seniorów, wsparciu rzemiosła, pomocy samorządom poszkodowanym w nawałnicach. Odbyła się też pierwsza sesja Sejmiku Młodzieży Województwa Wielkopolskiego.

Obecnie radni pracują w 13 komisjach stałych – ich składy przedstawiamy obok. Dotąd odbyło się w sumie już ponad 400 posiedzeń komisji. ABO

Co nas czeka w 2018 roku?

Choć już w listopadzie czekają nas wybory samorządowe, sejmik w swoim planie pracy przewidział do końca bieżącej kadencji aż kilkanaście sesji – regularnych i uroczystych.

Według przyjętego przez radnych harmonogramu sesje odbędą się: 29 stycznia, 26 lutego, 26 marca, 23 kwietnia, 28 maja, 25 czerwca, 23 lipca, 24 września, 29 października. Oczywiście, zawsze możliwe jest zwołanie także sesji nadzwyczajnych w jednej konkretnej sprawie, jak ta z 15 stycznia, poświęcona wojewódzkim placówkom służby zdrowia.

Planowane są również sesje uroczyste. Największym takim wydarzeniem ma być czerwcowe spotkanie z okazji XX-lecia samorządu województwa, z udziałem deputowanych z partnerskich regionów – Hesji i Emilii-Romanii. W marcu miałyby się

Wzorem pierwszej edycji na kwiecień 2018 roku zaplanowano kolejną odsłonę Sejmiku Młodzieży Województwa Wielkopolskiego.

odbyć sesja poświęcona regionalnej gospodarce, a zwłaszcza sektorowi MSP, a w maju lub wrześniu – rodzinnym ogrodom działkowym. Na zakończenie kadencji, zgodnie z tradycją, sejmik odbędzie w październiku uroczystą sesję w średzkiej kolegiacie.

Po ubiegłorocznym sukcesie kontynuowana będzie też inicjatywa Sejmiku Młodzieży Województwa Wielkopolskiego – sesja podsumowująca akcję planowana jest na kwiecień. ABO

Znajdź swoich przedstawicieli w sejmiku – radni Województwa Wielkopolskiego V kadencji w podziale na okręgi wyborcze

OKRĘG NR 1

Zbigniew Czerwiński,
PiS

Mirosław Kruszyński,
niezrzeszony

Tatiana Sokołowska,
PO

Waldemar Witkowski,
SLD-UP

Maciej Wituski,
PO

Leszek Wojtasiak,
PO

OKRĘG NR 2

Jarosław Berendt,
PO

Włodzimierz Ignasiński,
PiS

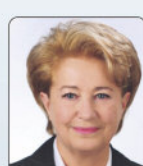
Jerzy Kado,
PSL

Stefan Mikołajczak,
PO

Jan Pikulik,
PSL

Mirosława
Rutkowska-Krupka, PO

Henryk Szopiński,
PO

OKRĘG NR 3

Ryszard Grobelny,
niezrzeszony

Sławomir Hinc,
PiS

Wojciech Jankowiak,
PSL

Mirosława Kaźmierczak,
PSL

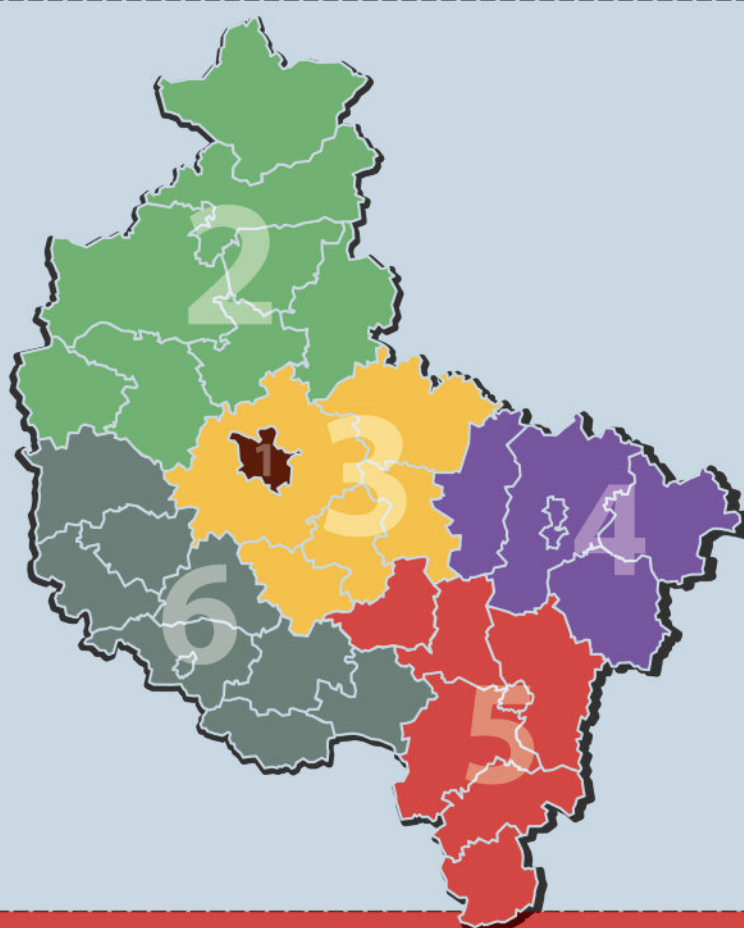
Bożena Nowacka,
PO

Dariusz Szymczak,
PiS

Marek Woźniak,
PO

OKRĘG NR 6

Julian Jokś,
PSL

Ryszard Napierała,
PSL

Krzysztof Piwoński,
PO

Andrzej Pospieszynski,
PO

Marek Sowa,
PiS

Zofia Szalczyk,
PSL

Wiesław Szczepański,
SLD-UP

OKRĘG NR 5

Leszek Bierła,
PiS

Krzysztof Grabowski,
PSL

Jan Grzesiek,
PSL

Mikołaj Grzyb,
PSL

Karol Kozański,
PiS

Marzena Wodzińska,
PO

Rafał Żelanowski,
PO

OKRĘG NR 4

Czesław Cieślak,
PSL

Zofia Itman,
PiS

Anna Majda,
PSL

Kazimierz Pałasz,
SLD-UP

Małgorzata Waszak,
PO

Sławny Sławski i jego dzieła

Rozbudował Bazar, zaprojektował pawilony targowe, odbudował ratusz...

Bywają artyści, którzy dzięki swym dziełom nie tylko się upamiętnili, ale utrwaliли konkretne miejsca, domy, miasta. Dzieła niektórych z nich spotykamy niemal na każdym kroku, nie zawsze zdając sobie sprawę z osoby ich autora. W stolicy Wielkopolski przełomu XIX i XX wieku oraz lat międzywojennych takimi architektami byli Wielkopolanin Roger Sławski i przybyły ze Lwowa Władysław Czarnecki.

Niemieckie ratusze

Roger Sławski urodził się 24 marca 1871 roku w Poznaniu, był synem sędziego Stanisława Sławskiego i Konstancji z Zioleckich. Uczęszczał do słynnego poznańskiego Gimnazjum im. św. Marii Magdaleny, a po zdaniu matury w 1891 roku podjął studia architektoniczne w Królewskiej Wyższej Szkole Technicznej w Berlinie – Charlottenburgu. Ukończył ją cztery lata później z wyróżnieniem – srebrnym medalem. Szybko zyskał sobie popularność i renomę w okresie pracy w Marburgu i Karlsruhe, a potem w Berlinie. Zwrócił na siebie szczególną uwagę, gdy został współautorem projektu wnętrza zamku w Heidelbergu, nagrodzonego złotym medalem na wystawie światowej w Paryżu w 1900 roku. Zaprojektował m.in. ratusz w Lipsku (zdobył drugą nagrodę), z powodzeniem startował w konkursach na projekt domu zdrojowego w Wiesbaden i rozbudowę ratusza w Bremie. W latach 1900-1904 pracował w ministerstwie robót publicznych w Berlinie.

Ostatecznie jednak osiadł na stałe w Poznaniu, gdzie otworzył własne biuro projektowe – i wtedy rozpoczęła się wielka „ofensywa” Sławskiego. Był twórcą projektu zrealizowanego w 1898 roku, historyzującej kamienicy, która została dobudowana do hotelu Bazar od strony Alei Marcinkowskiego (wtedy: Wilhelmowskiej). Umieszczono w niej główne wejście, co sprawiło, że nowy budynek nawet w świadomości rodowitych mieszczaków miasta stopił się z zabytkową sylwetką hotelu od strony ulicy Nowej (Paderewskiego). Znakomicie włączona w sylwetkę Bazaru kamienica Sławskiego stała się świadkiem wielkich wydarzeń związanych z odzyskiwaniem przez Poznań niepodległości w grudniu 1918 roku. W tym czasie architekt był współautorem (z Oskarem Hossfeldem) projektu kościo-

Nowe skrzydło Bazaru.

Kamienica PTPN.

ła ewangelickiego przy rynku Wildeckim.

„Hanka” też jego

W tym czasie R. Sławski zaprojektował kamienicę przy ulicy Seweryna Mielżyńskiego – siedzibę Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Tu również nastąpiło zjawisko podobne jak w przypadku nowego skrzydła Bazaru: dziś poznaniacy, widząc kamienicę od strony ulicy z umieszczoną nazwą Towarzystwa pod szczytem, nie wiedzą, że właściwy, zabytkowy budynek tej instytucji, zaprojektowany przez Zygmunta Gorgolewskiego, znajduje się po drugiej stronie dziedzińca, który ujrzymy z chwilą wyjścia z wielkiej sieni kamienicy.

Według projektu Rogera Sławskiego powstał przy dzisiejszej ulicy 3 Maja charakterystyczny półokrągły budynek na narożniku (Towarzystwa Ubezpieczeniowego „Union”), dom akademicki przy alei Niepodległości, czyli DS „Hanka”, kościół pw. św. Antoniego Padewskiego na Starołęce, nieistniejący dziś w tej postaci gmach hotelu Francuskiego na narożniku Alei Marcinkowskiego i ulicy Podgórznej, szpital św. Józefa

(przy ul. Kryszewicza). Sławski wykonał też szereg projektów, które pozostały tylko w wersji wstępnej. Zaprojektował również świątynie w Zbąszyniu i w Strzelcach Wielkich. Od 1903 roku był członkiem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Szybko zyskał sobie sławę także w innych dzielnicach podzielonej Polski. W 1907 roku

» Podczas odbudowy ratusza w pamięci poznaniaków utrwaliła się sylwetka starszego pana, niestrudzenie krążącego po rusztowaniach oplatających najszacowniejszy budynek miasta.

zaproponowano mu objęcie Katedry Architektury Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, ale odmówił.

Kościoty i dwory

Architekt był aktywny też poza Poznaniem. W Kaliszu zaprojektował budynki Banku Ziemi Kaliskiej i Banku Towarzystwa Wzajemnych Kredytów, w Środzie – Banku Ludowego, a także domy lu-

Charakterystyczny pawilon targowy.

Odnowiony ostatnio DS „Hanka”.

dowe w Janowcu i Skoraszewicach. Wielkie umiejętności Sławskiego widoczne są zwłaszcza przy dostosowywaniu się do różnych stylów architektonicznych, podczas projektowania budynków sakralnych – kościołów m.in. w Ostrowie Wielkopolskim, Bydgoszczy, Kępnie, Odolanowie, Nakle nad Notecią i Rakoniewicach.

Można się też bardzo pomylić przy ocenie stylu i czasu powstania licznych siedzib ziemiańskich zaprojektowanych przez R. Sławskiego. Tak powstały rezydencje i dwory m.in. w Starym Siedlcu, Dłoni, Strońsku, Bonikowie, Wolsztynie, Skoraszewicach, Stanisławowie, Krowie, Gorazdowie, Goraju, Chudobczycach, Bninie, Cichowie, Dakowach Mokrych, Górze, a pod Poznaniem

w Piotrowie, Jankowicach i Swadzimiu. Charakterystyczne było dla niego zamiłowanie zarówno do umiejętnego odtwarzania stylów, jak i do łączenia różnych porządków architektonicznych.

Architekt PeWuKi

W 1920 roku Roger Sławski został naczelnikiem Wydziału Budowlanego w Ministerstwie Byłej Dzielnicy Pruskiej, a następnie aż do emerytury w 1927 roku zajmował takie samo stanowisko w Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu. W swoim biurze jednak wciąż był bardzo aktywny zawodowo.

W okresie przygotowań do Powszechnej Wystawy Krajowej w 1929 roku był naczelnym architektem imprezy i odpowiadał za całość budowlanego układu wystawy. Zaprojektował szereg pawilonów – także ten szczególnie charakterystyczny, wejściowy z wieżyczką, od strony ulicy Bukowskiej. Według jego pomysłu powstała hala przemysłu ciężkiego, pawilon Polonii za granicą (po wojnie długoletnia siedziba Biblioteki Głównej Akademii Medycznej) i fontanna w parku Wilsona. Sławski wraz z Edwardem Madurowiczem zaprojekto-

wał gmachy Pałacu Rządowego (czyli Collegium Chemicum UAM) i Pałacu Sztuki – Collegium Anatomicum Uniwersytetu Medycznego. R. Sławski zaprojektował też dom studencki na Sołaczcu, osiedle domów urzędniczych przy ulicy T. Kościuszki oraz kaplicę w zespole klasztornym karmelitanek bosych w Poznaniu na Łazarzu.

Czas odbudowy

W okresie okupacji hitlerowskiej Roger Sławski pracował w biurze projektowym E. Lenca, a po wyzwoleniu, mimo podeszłego wieku, natychmiast włączył się w odbudowę Poznania, został głównym architektem odbudowy ratusza i Starego Miasta w Poznaniu. Zaprojektował nowe wnętrze ratusza, kierował pracami budowlanymi, zaprojektował odbudowaną Wagę Miejską. W pamięci poznaniaków utrwaliła się sylwetka starszego pana, niestrudzenie krążącego po rusztowaniach oplatających najszacowniejszy budynek miasta. To R. Sławski był autorem przebudowy ciągu komunikacyjnego wewnątrz ratusza, z przeznaczeniem dla celów muzealnych. W 1948 roku Sławski został laureatem nagrody artystycznej miasta Poznania, a w 1955 otrzymał (wraz z zespołem) Nagrodę Państwową II stopnia w dziedzinie sztuki, „za osiągnięcia w budowie i wydobyciu artystycznych i historycznych wartości renesansowego ratusza”.

Wciąż aktywny, w latach 1951-1953 był projektantem Międzynarodowych Targów Poznańskich, w tym samym czasie kierował też biurom projektowym Pracowni Konserwacji Zabytków w Poznaniu. Zmarł w Poznaniu 13 października 1963 roku, spoczął na cmentarzu Junikowskim. W marcu 2017 roku szczątki zasłużonego architekta zostały przeniesione na Cmentarz Zasłużonych Wielkopolan. Roger Sławski jest patronem Zespołu Szkół Budowlanych w Poznaniu. W październiku 2018 roku minie 55 lat od śmierci tego wybitnego Wielkopolanina.

Dodajmy, że Roger Sławski był bratem Marii ze Sławskich Wicherkiewiczowej, pisarki, znawczyni poznańskiego mieszczaństwa, która w okresie międzywojennym w swoim mieszkaniu przy ulicy Święty Marcin prowadziła jeden z salonów artystycznych w Poznaniu.

Marek Rezler

Gotowi na konkurencję

Poznaliśmy laureatów konkursu „i-Wielkopolska – Innowacyjni dla Wielkopolski”.

FOT. ARCHIWUM UMWW

Innowacyjna była też gala wieńcząca konkurs – zorganizowano ją w pięknie iluminowanym holu Urzędu Marszałkowskiego.

Zwycięzców kolejnej edycji samorządowego konkursu, którego celem jest promocja stosujących nowatorskie rozwiązania małych i średnich przedsiębiorstw z regionu, ogłoszono 14 grudnia.

Prezentujemy firmy, które naszym zdaniem zasługują na to, aby uznać je za innowacyjne i uczestniczą w światowym wyścigu konkurencyjnym – mówił marszałek Marek Woźniak podczas prezentacji lau-

reatów dziennikarzom. I przypomniał, że konkursowe kategorie są dopasowane do tzw. inteligentnych specjalizacji województwa: – To obszary, w których Wielkopolska ma potencjał, które będziemy rozwijać i w których będziemy lokować m.in. unijne fundusze.

Nagrody finansowe, pakiety promocyjne, statuetki i dyplomy zwycięzcy odebrali podczas wieczornej gali z rąk wszystkich członków

zarządu województwa. Kto został nagrodzony?

Bars Halina Kalemba (za synbiotyki w czekoladzie BIFI-CO w kategorii „biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów”), 3THERMO sp. z o.o. (za hybrydowe przejeźdniki podtylnkowe w kategorii „wnętrza przyszłości”), P.P.H. Wobit E.K.J. Ober s.c. (za robot mobilny MOBOT AGV Cube-Runner w kategorii „przemysł jutra”), RAPID SOLUTIONS

sp. z o.o. (za sieć skuterów elektrycznych w kategorii „rozwój oparty na ICT”), Indywidualna Praktyka Lekarska Robert Wasilewicz Specjalista Chorób Oczu (za innowacyjną diagnostykę i terapię neuropatii jaskrowej oraz zwyrodnienia plamki związanego z wiekiem w kategorii „nowoczesne technologie medyczne”).

Więcej o nagrodzonych produktach oraz usługach na www.umww.pl. ABO

Obiecujące sektory wielkopolskiej gospodarki

Internet rzeczy, biotechnologia czy fotonika – to nowe najbardziej obiecujące obszary gospodarki w Wielkopolsce.

Na zlecenie UMWW powstał raport „Identyfikacja i opis nowych obiecujących sektorów w Wielkopolsce pojawiających się w ramach KET (kluczowych technologii wspomagających), ICT (technologii informacyjno-komunikacyjnych) oraz sektorów kreatywnych”.

Samorząd województwa zlecił badanie, by jak najskuteczniej udzielać wsparcia przedsiębiorcom i wzmacniać branże szczególnie istotne dla gospodarki lokalnej. Najpierw analizowano statystykę pod kątem liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw oraz aktywności patentowej. Kolejnym etapem było badanie w formie wywiadów wśród przedstawicieli analizowanych sektorów oraz panelu ekspertów w regionie.

Z raportu wyłania się siedem takich obiecujących ob-

szarów wielkopolskiej gospodarki: gry komputerowe (ich produkcja na komputerach i urządzenia mobilne, zastosowanie gier w przemyśle i edukacji); personalizacja i kastomizacja w designie (dostosowanie produktów do indywidualnych potrzeb oraz zastosowanie w przemyśle masowym); technologie cyfrowe w sektorze kreatywnym ze szczególnym uwzględnieniem rozszerzonej rzeczywistości; internet rzeczy (np. w urządzeniach gospodarstwa domowego, sterowaniu ogrzewaniem i oświetleniem); tworzenie usług typu B2B (m.in. tworzenie aplikacji w chmurze); biotechnologia w różnych zastosowaniach (biotechnologia roślin, biotechnologia żywności, biotechnologia farmaceutyczna i biofarmaceutyki); fotonika (technologie związane z transferem danych).

Pełna wersja raportu dostępna jest na stronie <http://iw.org.pl/woi/>. ABO

Najzdolniejsi zacy i uczniowie ze stypendiami

66 uczniów i studentów odebrało 12 grudnia w Poznaniu jednorazowe stypendia naukowe.

Jestem przekonany, że mając w Wielkopolsce taki potencjał naukowy, możemy mieć aspiracje z Nagrodą Nobla łącznie. Gratuluję i życzę wszystkim stypendystom, dla których nauka jest celem życia, by nie bali się myśleć o osiągnięciu w światowej rywalizacji najwyższego pułapu – zachęcał marszałek Marek Woźniak.

Stypendium naukowe marszałka województwa jest wyróżnieniem dla osób, które osiągnęły znaczący sukces

Julia Orłowska odbiera dyplom od Marka Woźniaka.

związany z edukacją. Stanowi zachętę i motywację do dalszego rozwoju naukowego. Uczniowie otrzymują od 1000 do 2000 zł, a studenci od 3000 do 5000 zł.

Nagrodzeni są laureatami i finalistami olimpiad oraz konkursów o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Stypendyści biorą udział w projektach badawczych, se-

minariach, konferencjach, są też autorami prac naukowych i artykułów.

Z kolei 30 listopada zarząd województwa ustanowił listę stypendystów, którzy otrzymają wsparcie o charakterze socjalnym. Rozpatrzone 590 wniosków, z tego: 367 – uczniowie oraz 223 – studentów i słuchacze. Stypendia dostaną osoby w trudnej sytuacji materialnej, które osiągają wysokie wyniki w nauce i są zameldowane w Wielkopolsce. To 200 uczniów (każdy otrzyma 250 zł miesięcznie) i 200 żaków (po 300 zł na miesiąc). RAK

Coraz bliżej kolei metropolitalnej

Jak wielu mieszkańców dotyczy projekt, można wnioskować po liczbie samorządowców, którzy podpisali w UMWW dokumenty.

Podpisane 11 grudnia porozumienia pomiędzy zainteresowanymi samorządami przybliżają moment startu Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM).

W siedzibie UMWW parafowano dokumenty w sprawie podjęcia wspólnych działań zmierzających do uruchomienia połączeń w ramach PKM. Podpisali je przedstawiciele województwa, miasta Poznań, powiatu poznańskiego, Stowarzyszenia Metropolia Poznań oraz gmin i powiatów znajdujących się w zasięgu linii kolejowych objętych projektem PKM.

Przypomnijmy, że docelowo pociągi mają kursować w godzinach szczytu komunikacyjnego co pół godziny na 9 liniach z Poznania do stacji: Nowy Tomyśl, Grodzisk Wielkopolski, Kościan, Jarocin, Września, Gniezno, Wągrowiec, Oborniki i Szamotuły. Organizatorem PKM będzie marszałek województwa, realizacją

połączeń zajmą się Koleje Wielkopolskie, ale istotą projektu jest jego solidarne współfinansowanie przez wszystkie zainteresowane samorządy.

To sprawiedliwe rozwiązanie, by w kosztach partycypowały te gminy i powiaty, których mieszkańcy najbardziej skorzystają z rozwoju połączeń – podkreślał podczas podpisywania umów wicemarszałek Wojciech Jankowiak. A starosta poznański Jan Grabkowski dodawał: – To bardzo wymierny i realny wyraz współpracy w ramach metropolii, bo dotyczący konkretnych pieniędzy.

Projekt kolei metropolitalnej jest na tyle atrakcyjny, że np. w Lesznie rozpoczęto zbieranie podpisów pod wnioskiem o poszerzenie jej zasięgu także o to miasto. Dotąd nie było one uwzględnione w projekcie PKM, bo zakładano, że ma ona obejmować obszar w promieniu około 50 kilometrów od Poznania. ABO

Rozdali certyfikaty, które promują ideę zakupu prospołecznego

13 grudnia w poznańskim hotelu Bazar, z udziałem m.in. Marzeny Wodzińskiej z zarządu województwa, wręczono 13 certyfikatów „Zakup prospołeczny”. To wyróżnienie przysługujące podmiotom, których produkty i usługi cechuje najwyższa jakość, oraz tym, które kładą ogromny nacisk na narzędzie, jakim jest ekonomia społeczna. Wspólnie tworzą system, w którym osoby z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotne czy bezdomne będą mogły podjąć pracę, tym samym zyskując szansę na życiową samodzielność. Klient, decydując się na zakup ich produktów i usług, ma dodatkowy argument w postaci wsparcia działań prospołecznych. Jednocześnie certyfikowane podmioty ekonomicznie społecznej muszą dbać o zysk i konkurencyjność, by utrzymać się na rynku. Organizatorami wydarzenia byli: samorząd województwa, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu oraz Fundacja im. Królowej Polski św. Jadwigi w Puszczykowie. RAK

FOT. P. RATAJCZAK

Nowe auta dla strażaków

8 grudnia na placu przed katedrą w Poznaniu wielkopolscy strażacy ochotnicy odebrali 30 lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych.

Projekt, dzięki któremu do remiz trafiło 30 nowych aut, to efekt współpracy wielkopolskiego Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP, samorządu województwa (reprezentowanego podczas uroczystości przez wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego) oraz 60 partnerów (30 samorządów gmin i 30 jednostek OSP z Wielkopolski).

Koszt zadania, obejmującego zakup samochodów i 400 ubrań specjalnych dla strażaków, sięgał 6,4 mln zł, a dotacja z budżetu województwa wyniosła 4 mln zł.

Samochody wyposażono m.in. w napęd miejski 4x2, zbiornik wody na 200 litrów, agregat wysokociśnieniowy, maszt oświetleniowy, wykazywane są np. podczas usuwania skutków wypadków, poszukiwania i ratowania osób.

W latach 2012-2017, dzięki realizowanemu przez samorząd województwa programowi rozwoju OSP, kupiono sprzęt za ponad 31 mln zł. To np.: 154 lekkie samochody, 26 motopomp do wody zanieczyszczonej, 17 przenośnych motopomp, 65 zestawów do ratownictwa technicznego. RAK

Jak nie marnować żywności?

Partnerzy projektu EcoWaste4Food na początku grudnia przyjechali do Wielkopolski.

Spotkanie w UMWW z wicemarszałkiem Krzysztofem Grabowskim.

Goście oglądali m.in. innowacyjne rozwiązania w pleszewskiej firmie „SPOMASZ”.

EcoWaste4Food to unijny projekt (finansowany z Interreg Europe), w ramach którego europejskie regiony szukają dobrych praktyk w zakresie ograniczania i przeciwdziałania marnowaniu żywności oraz działań wskazujących, że odpady żywnościowe mogłyby być źródłem wydajnej i przyjaznej dla środowiska gospodarki. Na początku grudnia partnerzy projektu przykłady takich rozwiązań oglądali w Wielkopolsce.

– Marnowanie żywności jest globalnym problemem spo-

łecznym. Dotyczy zarówno gospodarstw domowych, gastronomii, handlu detalicznego, jak i sektora produkcji. Żywność jest zbyt ważna, żeby ją marnować, dlatego wspólnie z naszymi europejskimi partnerami chcemy zastanowić się, jak działać dla minimalizowania tego zjawiska – tłumaczył zaangażowanie województwa w projekt wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

– Każdy z regionów partnerskich ma różne podejście do tej problematyki. Strona włoska czy hiszpańska sta-

wiają na dzielenie się żywnością, kładąc duży nacisk na dobre funkcjonowanie banków żywności czy instytucji charytatywnych. Natomiast Polska i Finlandia podchodzą do tematu technologicznie i naukowo, chcą działać już na początku łańcucha dostaw w produkcji żywności – zauważył z kolei Samuel Feret, menedżer projektu EcoWaste4Food.

Podczas trzech dni pobytu w naszym województwie przedstawiciele francuskiego regionu Prowansja-Alpy-Lazurowe Wybrzeże, grec-

kiego regionu Zachodnia Macedonia, włoskiego miasta Ferrara, fińskiego regionu Południowa Ostrobotnia oraz hiszpańskiej Katalonii odwiedzili Wielkopolski Bank Żywności, Fabrykę Maszyn Spożywczych „SPOMASZ” w Pleszewie, Microfood w Ostrzeszowie, FPH Paula w Kaliszu, Średzką Spółdzielnię Mleczarską „JANA” oraz Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu (gdzie zapoznali się z działaniem unikatowego w skali naszego kraju wyposażenia Pilotowej Stacji Biotechnologii).

W Polsce przedsiębiorstwa w różny sposób mierzą się z problemem marnowania żywności na etapie produkcji. Przykłady tego, jak można zapobiegać takiemu zjawisku, przedstawiciele europejskich regionów mogli zobaczyć we wspomnianych wielkopolskich firmach, które wprowadziły innowacyjne rozwiązania technologiczne lub produkty pomagające w racjonalny sposób wykorzystywać zasoby naturalne oraz zmniejszać negatywny wpływ rolnictwa i przemysłu przetwórczego na środowisko. ABO

Dni Finlandii z Mikołajem

Już po raz kolejny samorząd województwa współorganizował Dni Fińskie, które w grudniu odbyły się w Wielkopolsce. Gościła u nas misja gospodarcza fińskich przedsiębiorców oraz... Święty Mikołaj z Rovaniemi, który spotkał się z dziećmi w wielkopolskich szkołach (na zdjęciu – w podstawówce w Dąbrowce). 11 grudnia w kaliskiej PWSZ, z udziałem Marzeny Wodzińskiej z zarządu województwa, odbyła się uroczystość związana ze stuleciem niepodległości Finlandii. Podczas wydarzenia w sposób szczególny przypomniano postać związanego także z Kaliszem fińskiego prezydenta i marszałka Carla Gustafa Emila Mannerheima. ABO

Warsztaty dla szukających pracy

Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu organizuje w styczniu bezpłatne szkolenia.

„Jak zarządzać stresem w życiu prywatnym i zawodowym” – to tytuł zajęć, które zaplanowano na 24 i 25 stycznia w siedzibie WUP w Poznaniu. 17 stycznia w PUP w Pleszewie poznamy „Zasady skutecznej autoprezentacji – przygotowanie do

rozmowy kwalifikacyjnej”. Z kolei w konińskim oddziale WUP odbędą się dwa spotkania: 18 stycznia – „Metody i techniki poszukiwania pracy” i 25 stycznia – „Jak napisać CV?”.

„Trening budowania poczucia własnej wartości” – to tytuł warsztatów organizowanych 24 stycznia w oddziale WUP w Lesznie. 29 stycznia zaplanowano tam szkolenie

„Wizytówka zawodowa – dokumenty aplikacyjne”, a 30 i 31 stycznia – „Techniki kreatywnego myślenia”.

W oddziale WUP w Pile 17 i 18 stycznia odbędą się zajęcia „Samobadanie kompetencji zawodowych”, a 25 stycznia warsztaty „Pokonać stres – zdobyć pracę”.

Więcej informacji na stronie www.wupoznan.praca.gov.pl. RAK

Uhonorowali wolontariuszy

12 grudnia w Sali Ziemi MTP rozstrzygnięto konkurs „Barwy Wolontariatu – Wielkopolski Wolontariusz Roku”.

Obchodzony 5 grudnia Międzynarodowy Dzień Wolontariusza został ustanowiony w 1985 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. Na wielkopolskie obchody tego święta przyjechało do Poznania ponad tysiąc osób z całego regionu, głównie młodych. Są oni zaangażowani w bezinteresowną pomoc na rzecz innych.

– Jesteście tymi, którzy pozwalają wierzyć, że świat jest pełen dobroci, choć media dostarczają nam innych obrazów, pełnych zła i przemocy – zwrócił się do zebranych marszałek Marek Woźniak. – Świat opiera się dziś na egoizmie i dążeniu do zysku, ale wy jesteście tego przeciwni. Dlatego chcemy nagrodzić najlepszych wolontariuszy, wyróżniających się zarówno w indywidualnej pracy z drugim człowiekiem, jak i podczas pracy zespołowej.

– Dzień wolontariusza to niezwykle święto aktywistów, społeczników, ludzi o wielkich sercach. Dziękujemy wam za ogromne wsparcie i poświęce-

Najlepszych wolontariuszy nagrodzono 12 grudnia w Sali Ziemi MTP.

ny czas – dodała Justyna Ochędzan, prezes rady Związku Organizacji Pozarządowych w Poznaniu.

O tytuł wolontariusza roku walczyło ponad 80 osób z całego Wielkopolski, w różnym wieku: od uczniów i studentów, po seniorów. Jury konkursu, oceniając m.in. skalę i innowacyjność działań, nie miało łatwego zadania.

Wielkopolskim wolontariuszem roku został Miłosz Jakubek, poznański student ostatniego roku medycyny. Angażuje się on w akcje poznańskiej Fundacji „Redemptoris Missio”, jeździ na misje,

ale zbiera też pieniądze na budowę misyjnego centrum dla dzieci.

Drugie miejsce w konkursie „Barwy Wolontariatu” zajął Marcin Leciejewski, który współpracuje z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w podpoznańskim Czerwonaku. Trzecie miejsce przyznano z kolei Katarzynie Papięż, która na co dzień wspiera migrantów.

Laureaci odebrali statuetki i nagrody z rąk marszałka Marka Woźniaka i Marzeny Wodzińskiej z zarządu województwa, a wydarzenie uświetnił koncert zespołu Audio Feels. RAK

Informator Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

ul. Szczepanowskiego 15A
60-541 Poznań, tel. 61 845 62 00
e-mail: biuro@wfosgw.poznan.pl
www.wfosgw.poznan.pl

Na pomoc pszczołom

Pszczelarze mogą liczyć na wsparcie z WFOŚiGW w Poznaniu.

FOT. S. KRZEWIŃSKA

Dla zdrowia pszczoł niezwykle istotna jest higiena w ulu.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu zakończył 21 grudnia nabór wniosków na przedsięwzięcia związane z działaniami na rzecz ochrony pszczoł na terenie województwa wielkopolskiego w 2018 roku.

Nabór był adresowany do pszczelarzy posiadających od 5 do 80 uli. Mogli oni występować do funduszu bezpośrednio, o ile spełniali regulaminowe warunki dotyczące wymaganej formy prawnej. Z kolei osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej mogły aplikować za pośrednictwem stowarzyszeń

pszczelarzy lub gmin, na terenie których posiadają pasieki.

– Bardzo cieszy nas współpraca z gminami, także w zakresie ochrony pszczoł – podkreśla Jolanta Ratajczak, prezes zarządu WFOŚiGW w Poznaniu. – Zaangażowanie jednostek samorządu terytorialnego w działania mające na celu wzrost populacji i zdrowia tych nieocenionych owadów daje większe szanse sukcesu w zakresie systemowej ochrony oraz zwiększenia świadomości potrzeby troski człowieka o otaczające go środowisko naturalne.

W ramach przeprowadzonego naboru do WFOŚiGW w Po-

znanu wpłynęło 61 wniosków na całkowitą kwotę projektów przekraczającą 2 miliony złotych. Zgodnie z obowiązującymi „Zasadami udzielania i umarzania pożyczek oraz trybem i zasadami udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW w Poznaniu na rok 2018”, fundusz może dofinansowywać zaplanowane działania w formie dotacji w wysokości sięgającej maksymalnie 95 proc. wartości przedsięwzięcia.

Ostateczny poziom pomocy wynikać będzie z możliwości finansowych WFOŚiGW w Poznaniu i zostanie ustalony po pełnej ocenie wniosków, która

przebiega w dwóch etapach: spełnienia kryteriów formalnych i merytorycznych (określonych w regulaminie naboru) oraz dostępności pomocy publicznej. Każde przedsięwzięcie opisane w złożonym do WFOŚiGW w Poznaniu wniosku oceniane jest według przejrzystych i równych dla wszystkich kryteriów.

– W procesie oceny promujemy przede wszystkim projekty wspierające wzrost populacji pszczoł w środowisku – mówi Krystyna Aleksandrak, kierownik działu identyfikacji wniosków i przygotowania umów w WFOŚiGW w Poznaniu. – Najważniejsze w planowanych przedsięwzięciach zakupy dotyczą wyposażenia pasiek w ule, nabycia nowych matek i rodzin pszczoł, a także leków i wartościowych pasz do dokarmiania. Dla zdrowia pszczoł niezwykle istotna jest higiena w ulu, a dla ich ochrony edukacja pszczelarzy, która daje szansę na wymianę doświadczeń i pogłębianie wiedzy teoretycznej oraz praktycznej. Dlatego właśnie kompleksowe przedsięwzięcia, obejmujące wszystkie te aspekty, będą najlepiej oceniane przez fundusz.

Zakończenie oceny wniosków planowane jest na pierwszą połowę lutego 2018 roku. SK

Ekologiczne ogrzewanie

FOT. L. DRANKOWSKI

Systemy ciepłownicze, dzięki efektywnej produkcji i dystrybucji ciepła, są optymalnym rozwiązaniem pod względem środowiskowym i kosztowym.

Jakie są ekologiczne trendy w ogrzewaniu budynków mieszkalnych?

Ogrzewanie domu wraz z przygotowaniem ciepłej wody użytkowej to około 70 proc. rocznych kosztów jego utrzymania. Koszty ogrzewania budynku są zależne m.in. od standardu jego izolacji, ale także od sprawności systemu grzewczego.

Jednym z najważniejszych aspektów podczas planowania inwestycji związanej z budową czy zakupem domu jest wybór sposobu, w jaki budynek będzie ogrzewany oraz zaopatrywany w ciepłą wodę. Wybór pomiędzy dostępnymi źródłami ciepła jest zależny od wielu czynników, w tym ekologicznych, technicznych i ekonomicznych. W sytuacji, gdy brak jest dostępu do ciepła sieciowego, możliwe źródła ciepła to ogrzewanie elektryczne, olejowe, odnawialne źródła energii, podłączenie do sieci gazu ziemnego oraz wykorzystanie gazu propan-butan.

Elektrociepłownie lub ciepłownie produkują ciepło dla większej grupy odbiorców. Ciepło w postaci gorącej wody jest dostarczane siecią ciepłowniczą do budynków, a tam poprzez węzły cieplne do instalacji wewnętrznych centralnego ogrzewania i ostatecznie do grzejników w pomieszczeniach. Systemy ciepłownicze, dzięki efektywnej produkcji i dystrybucji ciepła, są optymalnym rozwiązaniem pod względem środowiskowym i kosztowym. Lokalne kotłownie zasilające jeden albo kilka budynków funkcjonują najczęściej w mniejszych osiedlach, gdzie nie ma dostępu do scentralizowanych systemów ciepłowniczych.

W przypadku indywidualnych źródeł, produkcja ciepła jest przeznaczona dla pojedyncze-

go mieszkania lub domu. Ciepło rozprowadzane jest w instalacjach wewnętrznych albo bezpośrednio ogrzewa mieszkanie lub dom. Na rynku dostępnych jest wiele możliwości produkcji ciepła na własne potrzeby, uwzględniających zapotrzebowanie na moc cieplną pojedynczego mieszkania lub domu. Do rozwiązań o charakterze ekologicznym zaliczyć należy: nowoczesne piece gazowe, przydomowe kotłownie biomasowe, pompy ciepła oraz kolektory słoneczne (do podgrzewania wody).

Sezon grzewczy w Polsce jest stosunkowo długi. W sklepach można znaleźć dużą różnorodność urządzeń grzewczych. W ostatnich latach obserwuje się olbrzymi postęp w konstrukcjach urządzeń. Związane jest to z rosnącym popytem na wysokosprawne ciepłownie i ekologicznie urządzenia grzewcze, które zapewniają komfort obsługi ogrzewania wielu pomieszczeń mieszkalnych w budynkach jednorodzinnych.

Optymalny wybór najlepszego urządzenia do ogrzewania powinien obejmować przede wszystkim oszacowanie zapotrzebowania na ciepło gospodarstwa domowego, uwzględniające m.in. położenie ogrzewanych pomieszczeń, stan techniczny elewacji budynku i określenie strat ciepła do otoczenia. Istotne jest także skorzystanie z pomocy fachowców w zakresie projektowania i instalowania systemów grzewczych.

Nowoczesne, ale i droższe rozwiązania przynoszą wymierne korzyści dla środowiska, pod warunkiem ich prawidłowego montażu i eksploatacji. Warto jednak zadbać o stan powietrza dla nas i dla przyszłych pokoleń. ŁD

Fotowoltaika i rozwój technologii perowskitów

Perowskit to minerał, który został odkryty w XIX w. w górach Ural i nazwany na cześć rosyjskiego mineraloga – Lwa Perowskiego. Jego cechą charakterystyczną jest specyficzna struktura krystaliczna, zapewniająca mu unikatowe właściwości.

Perowskity występują w wielu krajach na całym świecie. Wykształcone kryształy znajdują się w Rosji, Kanadzie i we Włoszech. W Polsce występują rzadko: w trzeciorzędowych bazaltach na Dolnym Śląsku. Z uwagi na specyficzne właściwości istnieje szansa, że minerał ten zmieni światowy rynek wytwarzania energii elektrycznej z ogniw fotowoltaicznych.

Rozwój technologii perowskitów rozpoczął się w ostatniej dekadzie i pokładane są w nim duże nadzieje. Obecnie na świecie trwają intensywne bada-

nia, dzięki którym perowskity będą produkować nowej generacji ogniwa słoneczne. Zanim jednak minerały staną się technologią przyszłości, naukowcy muszą uporać się z kilkoma problemami.

Technologia ta charakteryzuje się szybkim wzrostem produktywności. Kilkuletnie prace nad wykorzystaniem perowskitów do produkcji energii zaowocowały osiągnięciem sprawności porównywalnych do tych, które naukowcy pracujący nad powszechnie stosowanymi teraz w fotowoltaice ogniwami krystalicznymi wypracowali po kilkudziesięciu latach badań. Nic więc dziwnego, że moduły perowskitowe są w kręgu zainteresowań wielu przedsiębiorstw i instytutów badawczych powiązanych z fotowoltaiką. Przykładem niech będzie działalność polskiej fizyk dr Olgi Malinkiewicz,

która opracowała prostą i efektywną metodę nanoszenia materiału perowskitowego na cienkie folie PET.

Ogniwa słoneczne wykonane z perowskitu wykazują duży potencjał, zarówno pod względem szybkiej poprawy wydajności, jak i spadku ceny materiału oraz zmniejszenia kosztów produkcji. Dostrzegalny potencjał i pozytywne prognozy nie przekładają się jednak na dostęp do komercyjnego wykorzystania tych struktur.

Technologia ogniw perowskitowych jest cały czas na początkowym etapie komercjalizacji. Istnieje wiele barier jej rozwoju, m.in. niska stabilność perowskitów (tendencja do rozpadania się pod wpływem promieniowania słonecznego i wody). Brak odporności minerałów na warunki atmosferyczne i ich szybka degradacja

uniemożliwia obecnie komercjalizację. Barrierami są też przeskalowanie rozwiązań perowskitowych na większe powierzchnie oraz zachowanie ich trwałości.

Z kolei walory minerałów to: elastyczność, półprzezroczystość, dopasowana obudowa czy lekkość. Ponadto istnieją perowskity, które są w stanie odzyskiwać światło i dzięki temu pracować z większą sprawnością.

Ogniwa perowskitowe mają potencjał do zdominowania rynku tzw. ogniw cienkowarstwowych. Elastyczne, lekkie, tanie i wydajne ogniwa mogą znaleźć zastosowanie w smartfonach, w elewacjach budynków czy w samochodach elektrycznych, zasilanych przez energię słoneczną. Warto z uwagą przyglądać się rozwojowi tej technologii. ŁD

Zmieniamy Wielkopolskę

Magazyn o dotacjach unijnych w każdy poniedziałek
o 17.50 w TV Asta oraz w każdą środę o 17.40 w TVP Poznań

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

www.wrpo.wielkopolskie.pl

Nowe konkursy

Ukazał się harmonogram naboru wniosków na 2018 rok. W bieżącym roku zaplanowano 24 konkursy w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

O dotacje będą mogli ubiegać się przedsiębiorcy, jak również samorządy czy organizacje pozarządowe. Najwięcej okazji do aplikowania będą miały instytucje działające w obszarze rynku pracy i włączenia społecznego. To głównie do nich skierowane są następujące konkursy: aktywizacja zawodowa, samozatrudnienie i przedsiębiorczość, wsparcie aktywności zawodowej osób wyłączonej z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi, wspieranie aktywności zawodowej pracowników poprzez działania prozdrowotne, aktywna integracja czy ekonomia społeczna.

Naboru przewidziano w konkursach z puli ogólnej, ale też w ramach zintegrowanych inwestycji terytorialnych – ZIT (tj. dla aglomeracji kaliskoostrrowskiej i poznańskiej).

Będą również konkursy edukacyjne. Najwyższą alokację (78 mln zł) zaplanowano w marcowym konkursie na kształcenie zawodowe młodzieży. Osobny nabór na kształcenie zawodowe młodzieży zorganizuje też aglomeracja poznańska (ZIT).

Z kolei przedsiębiorcy będą mogli składać wnioski w marcu 2018 r. w konkursie na infrastrukturę na rzecz rozwoju gospodarczego (do podziału jest 30 mln zł). Równie ważny nabór wniosków odbędzie się w sierpniu. Wtedy to na wzmocnienie konkurencyjności kluczowych obszarów gospodarki regionu będzie do podziału 90 mln zł.

Z kolei samorządy będą mogły wystartować w konkursie grudniowym na gospodarkę wodno-ściekową. Na budowę kolejnych sieci kanalizacyjnych czy wodociągowych będzie do podziału 40 mln zł. Wzorem poprzednich lat nie zabraknie naboru na inwestycje na drogach wojewódzkich (ten w maju), tymczasem samorządy z aglomeracji poznańskiej będą mogły wnioskować w sierpniu o inwestycje wspierające mobilność miejską.

Szczegółowy harmonogram konkursów o unijne dotacje, ogłaszanych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, dostępny jest na stronie internetowej www.wrpo.wielkopolskie.pl w zakładce „nabor”. **MARK**

Jesteśmy w czołówce!

Wielkopolska świetnie radzi sobie z wydawaniem pieniędzy z UE.

Firma UTAL jest trzecią firmą w Europie w produkcji tablic rejestracyjnych. Za 1,3 mln zł dotacji z WRPO 2014+ opracowuje znacznik RFID, który może zrewolucjonizować rynek tablic.

Zakończył się kolejny rok wdrażania WRPO 2014+. Podobnie jak w poprzednich latach, tak i teraz Wielkopolska kończy go w ścisłej krajowej czołówce, zarówno pod względem kontraktacji (a więc podpisanych umów), jak i zrealizowanych płatności. W przypadku pierwszego wskaźnika osiągnęliśmy poziom prawie 54 proc., z kolei w płatnościach mamy wskaźnik ponad 8 proc. To nam daje odpowiednio drugie i czwarte miejsce w kraju (na podstawie danych z 21 grudnia 2017 r.).

Dobre wskaźniki są ważne, zwłaszcza gdy zwrócimy uwagę na dwie istotne kwestie. Po pierwsze WRPO 2014+ z alokacją 2,45 mld euro (czyli ponad 10 mld zł) jest prawie dwa razy większy niż poprzedni – z perspektywy 2007-2013. Po drugie nasz program jest dwufundusowy: oprócz priorytetów objętych Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego (projekty inwestycyjne) znalazły się w nim obszary interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (projekty społeczne).

To wszystko sprawia, że skala trudności jest jeszcze większa, a sam program wymaga szerszego spojrzenia i jeszcze bardziej sprawnego zarządzania. Na jego rozliczenie jest jeszcze czas (do końca 2023 r.), ale już dzisiaj można wskazać kilka obszarów, w których Wielkopolska wyróżnia się.

Wysoko w rankingu

Według najnowszego rankingu Milken Institute 2017 Wielko-

polska znalazła się w gronie 20 najlepiej funkcjonujących regionów w Europie. Duża w tym zasługa przedsiębiorców, którzy korzystają ze wsparcia WRPO 2014+, zarówno z dotacji, jak i z pożyczek. Tylko na wzmocnienie konkurencyjności wielkopolskich firm (działanie 1.5) przeznaczono prawie 280 mln euro! Co więcej – już zakontraktowano ponad 80 proc. tych pieniędzy. W ramach działania wspierane są innowacyjne przedsiębiorstwa.

Województwo wielkopolskie dofinansowało też kwotą ponad 517 mln zł Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK), który utworzył tzw. fundusz funduszy, z którego wielkopolskim firmom udzielane są bardzo korzystne pożyczki w ramach JEREMIE 2. Produkty bankowe są dostępne na rynku od jesieni 2017 r., a udziela ich siedmiu pośredników finansowych.

Warto też wspomnieć o drugim produkcie pożyczkowym BGK, wspieranym z WRPO 2014+, czyli JESSICA 2. To pula 285 mln zł, z której udzielane są pożyczki na rewitalizację i inwestycje termomodernizacyjne. Głównym ich adresatami są samorządy i spółdzielnie mieszkaniowe. Udało się już podpisać pierwsze umowy, a Wielkopolska jako pierwsza w kraju uruchomiła to wsparcie w pełnym zakresie.

Drogi, kolej i węzły

Wielkopolską specjalnością stała się kolej, ale także szeroko rozumiany transport. Spora w tym zasługa „starego” i „no-

Kilkanaście wielkopolskich samorządów (na zdjęciu Chodzież) otrzymało już pieniądze unijne na zakup nowoczesnych, niskoemisyjnych autobusów.

wego” programu regionalnego. W zeszłym roku na modernizację linii kolejowych i taboru podpisano umowy na łączną kwotę ponad 160 mln euro – wykorzystano już 80 proc. alokacji. W drugiej połowie 2017 r. ruszyła najważniejsza inwestycja infrastrukturalna w regionie, czyli modernizacja linii kolejowej z Poznania przez Oborniki, Rogoźno, Chodzież do Piły. Będzie ona kosztować 615 mln zł. Tak duży projekt kolejowy realizowany przez samorząd wojewódzki jest ewenementem na

1,6 km w powiecie szamotulskim oraz rozbudowano odcinek drogi nr 188 z Człuchowa do Piły.

Nowością w tym rozdaniu są konkursy na wsparcie transportu niskoemisyjnego. Dzięki nim wielkopolskie miasta mają się stać bardziej „eko”. Ma w tym pomóc budowa nowych węzłów przesiadkowych, ścieżek rowerowych czy zakup autobusów (ma to choćby uskutecznić walkę ze smogiem, zachęcić mieszkańców do korzystania z komunikacji publicznej).

➤➤ W Wielkopolsce w ramach WRPO 2014+ podpisano ponad 1700 umów na kwotę ponad 5,5 mld zł z UE.

skalę europejską. Korzyści będą spore, bo np. czas podróży z Poznania do Piły skróci się o 40 min.

Modernizowanie torów to jedno, ale drugim ważnym zadaniem wspieranym z WRPO 2014+ jest zakup nowego taboru kolejowego. W 2017 r. podpisano umowę na zakup 10 nowych „elfów 2” i remont pięciu zespołów trakcyjnych.

Zakończyło się kilka projektów drogowych. Największą zrealizowaną inwestycją w tym zakresie, za ponad 18,2 mln zł, jest nowy odcinek drogi wojewódzkiej 432 między Środą Wielkopolską i Wrześnią. Na liście ukończonych przedsięwzięć są jeszcze dwie drogi wojewódzkie – zakończono remont drogi nr 185 na odcinku Zielona Góra – Piotrowo o długości

Bardzo dobrze wykorzystujemy też pieniądze na inwestycje w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej. Tutaj zakontraktowaliśmy 90 proc. środków. Są to pieniądze na przedszkola, szkolnictwo zawodowe i ogólnokształcące. W ramach działania 9.3 podpisałyśmy umowy na kwotę prawie 77 mln euro z alokacji łączącej ponad 85 mln euro.

Ważne są też inne liczby. Od początku wdrażania WRPO 2014+ (z uwzględnieniem lat 2015-2017) ogłoszono 191 naborów, na które przeznaczono środki unijne w wysokości 9,3 mld zł. Do Urzędu Marszałkowskiego wpłynęło ponad 5800 wniosków o dofinansowanie o łącznej wartości 18,2 mld zł. Podpisano ponad 1700 umów na ponad 5,5 mld zł z UE. **MARK**

WRPO 2014+ w liczbach

12,9 mln zł wyniesie dofinansowanie unijne na rozbudowę infrastruktury magazynowo-konserwatorsko-wystawienniczej w Muzeum Pierwszych Piastów w Lednicy.

29 projektów wybrano do dofinansowania w konkursie poprawiającym konkurencyjność firm poprzez poprawę efektywności energetycznej (poddziałanie 1.5.3). Ten cel wesprze ponad 36 mln zł. Z tych pieniędzy przedsiębiorcy dofinansują m.in. instalacje urządzeń obniżających zużycie energii.

82 konkursy z WRPO 2014+ ogłoszono w 2017 roku. Dla przykładu w 2016 roku było ich 81, a w 2015 – 30 naborów. Najwięcej, bo 22 konkursy, ogłoszono w osi IV (środowisko), po 12 konkursów w osiach VI (rynek pracy) i III (energia).

1300 – mniej więcej tyle wniosków wpłynęło na wszystkie konkursy w 2017 r. Przykładem jest chociażby nabór z poddziałania 3.1.1 „Wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii”, który zakończył się w sierpniu 2017 r. Przyjęto 187 wniosków, w których łącznie wnioskowano o dofinansowanie unijne w wysokości 703 mln zł, tj. ponad siedmiokrotnie więcej niż dostępna alokacja, która wynosiła 90 mln złotych. To rekordowy wynik!

Pomysłowy OWES

Poznańskie Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni Socjalnych, które prowadzi jeden z Ośrodków Wspierania Ekonomii Społecznej (OWES), prezentowało swoją działalność na prestiżowym spotkaniu w Madrycie.

To efekt udziału stowarzyszenia w konkursie organizowanym przez hiszpańską organizację Action against hunger (akcja przeciwko głodowi). Jego celem była prezentacja i upowszechnienie innowacji społecznych poprzez wskazanie dobrych praktyk z Europy. Najlepsze rozwiązania posługują organizacjom skupionym w sieci jako inspiracja, a następnie będą realizowane na poziomie krajowym i europejskim.

Poznański projekt jest wspierany z WRPO 2014+. **MARK**

Młodzi sporo wiedzą o funduszach

Prawie 30 lekcji europejskich przeprowadzili nauczyciele w wielkopolskich szkołach w ramach konkursu dla młodzieży.

W krótkim czasie od przystąpienia Polski do UE udało się zbudować bardzo pozytywny, a przy tym bardzo stabilny wizerunek funduszy europejskich. Przykład? Ponad 90 proc. Wielkopolan zna sformułowanie fundusze europejskie, a niemal każda z tych osób zgadza się ze stwierdzeniem, że „fundusze europejskie przyczyniają się do rozwoju województwa”. Inaczej jest z naszą wiedzą. Oceniamy ją przeciętnie, dlatego m.in. organizowany jest konkurs „Młodzi wiedzą o funduszach”.

Uczniowie wiedzą o dotacjach z UE całkiem sporo. Takie wnioski nasuwają się z rozstrzygnięcia ósmej edycji konkursu. Która praca okazała się najlepsza i kto zwyciężył? O tym dowiedzieliśmy się 15 grudnia w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu, kiedy marszałek Marek Woźniak wręczył nagrody laureatom konkursu „Młodzi wiedzą o funduszach”.

Mimo nazwy, konkurs nie jest skierowany tylko do uczniów szkół, ale także do nauczycieli. W pierwszej kolejności polegał on na przeprowadzeniu lekcji europejskich przez pedagogów, a potem na przygotowaniu prac filmowych i uproszczonych wniosków o dofinansowanie przez uczniów. W taki sposób konkurs sprzyjał rozwojowi i po-

Młodzi z liceum w Gnieźnie w towarzystwie marszałka Marka Woźniaka i dyrektora DPR UMWW Grzegorza Potrzebowskiego.

polaryzacji wiedzy na temat Unii Europejskiej wśród nauczycieli i ich podopiecznych.

Część ze zgłoszonych prac dotyczyła projektów zrealizowanych z nowej perspektywy – WRPO 2014+. Młodzi ludzie pokazali w filmach zmiany, jakie dokonują się w środowiskach lokalnych, np. nowe autobusy niskoemisyjne w Lesznie czy remontowane zabytki w Gnieźnie. Nowością w tej edycji było także dopuszczenie do udziału szkół średnich (po-

nadgimnazjalnych). To działanie rozszerzyło krąg odbiorców.

Komisja nie miała łatwego zadania. Na konkurs wpłynęło 13 prac, które przygotowało 35 uczniów pod kierunkiem 8 nauczycieli. Zostały one ocenione według szczegółowych kryteriów. W lekcjach europejskich zwracano uwagę na sposób ich przygotowania i zakres merytoryczny, na wykorzystanie materiałów i pomocy naukowych oraz aktywność uczniów, a także zachę-

kanie ich do udziału w konkursie. Z kolei w pracach uczniów wysoko oceniano oryginalność przedstawienia zagadnienia i trafność doboru tematu w zakresie dobrych praktyk wykorzystania funduszy UE w regionie. Komisja punktowała nie tylko stronę merytoryczną prac, ale i technikę wykonania filmu, efekty specjalne, itp.

Szczegółowe wyniki prezentujemy w tabeli obok. Organizatorem konkursu był Departament Polityki Regionalnej UMWW w Poznaniu. **MARK**

Szansa dla firm

Regionalna gospodarka ma kolejną szansę nabrać wiatru w żagle. Do 2 lutego potrwa przyjmowanie wniosków w konkursie na wzmocnienie potencjału innowacyjnego firm w Wielkopolsce (działanie 1.2).

Do podziału jest 150 mln zł. O pieniądze mogą starać się mikro, małe i duże przedsiębiorstwa oraz konsorcja przedsiębiorstw i jednostek naukowych. Dotyczy to firm, które rzadko stać na eksperymentowanie i poszukiwanie nowych rozwiązań technologicznych na własną rękę. Unijne wsparcie na działalność badawczo-rozwojową ma zachęcić wielkopolski biznes, by inwestował nie tylko w hale produkcyjne, reklamę czy szeroką dystrybucję, ale w laboratoria badawcze, prowadzenie prac eksperymentalnych czy skomercjalizowanie wyników badań.

Trwający konkurs ma wytonić takie projekty badawczo-rozwojowe, które z definicji są obciążone sporym ryzykiem. Dotacja z WRPO 2014+ pozwoli to ryzyko zmniejszyć, a firmy mają realną szansę na przeprowadzenie ciekawych projektów badawczych w profesjonalnych laboratoriach i współpracę z ludźmi nauki.

Taka forma rozwijania własnego przedsiębiorstwa przynosi wiele korzyści. Między innymi większą rentowność nowych produktów, ulgi podatkowe, możliwości rozwoju pracowników, wzrost prestiżu i nawiązanie relacji z otoczeniem biznesu i światem nauki. To właśnie na styku tych dwóch światów – nauki i biznesu – rodzą się wartościowe pomysły, które później można z powodzeniem komercjalizować.

Pieniądze w konkursie można też pozyskać na przygotowanie do wdrożenia własnych lub zakupionych wyników badań naukowych bądź technologii oraz praw do własności intelektualnej (w tym zakup wyników prac B+R).

Korzystne jest także dofinansowanie projektów w konkursie. Mikro i małe przedsiębiorstwa mogą zdobyć dotację w wysokości 45 proc. kosztów kwalifikowalnych projektu, średnie firmy – do 35 proc., natomiast duże przedsiębiorstwa – do 25 procent wartości przedsięwzięcia.

W puli konkursowej znajduje się 150 milionów złotych, z czego 141 mln zł przeznaczono dla sektora MŚP, a pozostała część dla dużych przedsiębiorstw. **MARK**

Laureaci konkursu

Nauczyciele:

- **I miejsce:** Karolina Wieczna, SP nr 9 im. ks. Stefana Wyszyńskiego w Lesznie (oddziały gimnazjalne) – nagroda 5000 zł;
- **II miejsce:** Robert Grzebyta, Zespół Szkół w Wieleńcu – nagroda 3000 zł;
- **III miejsce:** Magdalena Nobik, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. gen. dr. Romana Abrahama we Wrześni – nagroda 2000 zł.

Uczniowie:

- **I miejsce:** Marcelina Siwka, Julianna Basińska, Maciej Bielak, I LO im. Bolesława Chrobrego w Gnieźnie. W nagrodę każdy z uczniów otrzymał rower.
- **II miejsce:** Eryk Stróżycki, Karol Kuźniak, Wiktor Sadowski, SP nr 9 w Lesznie (oddziały gimnazjalne). Laureaci otrzymali czytniki e-book.
- **III miejsce:** Kewin Śmiągowski, Oskar Mikołajczyk, Bartosz Zadka, Zespół Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Ostrzeszowie. Nagrodą są aparaty fotograficzne.

Unijne pieniądze dla Wielkopolski południowej, ZIT-ów i Gniezna

Kalisz, Ostrów Wlkp., Gniezno, Poznań i okoliczne gminy – to kolejne miejsca, w których będą realizowane inwestycje kulturalne, zdrowotne i edukacyjne z WRPO 2014+.

9 mln zł dotacji przeznaczonej na prace konserwatorsko-budowlane oraz badania archeologiczne otrzyma kościół oo. Franciszkanów w Kaliszu. Mają one doprowadzić do odtworzenia oryginalnego wnętrza świątyni. Inwestycja zakończy się pod koniec 2018 r. i wtedy będą mogły odbywać się tam także m.in. przeglądy chórów, wystawy.

Centrum Kultury „Scena to dziwna” w Gnieźnie pozyskało środki w wysokości blisko 4 mln zł wykorzystane na realizację projektu, którego przedmiotem jest rozbudowa i remont budynku swojej siedziby wraz z za-

gospodarowaniem terenu, małą architekturą oraz infrastrukturą techniczną. Obiekt zostanie dostosowany do potrzeb dzieci i młodych ludzi, ale także osób niepełnosprawnych.

Unijny zastrzyk pieniędzy (ponad 11,3 mln zł) pozwoli Wielkopolskiemu Muzeum Niepodległości w Poznaniu zrealizować projekt związany z renowacją i adaptacją Fortu VII na potrzeby planowanych ekspozycji. Dzięki niemu powstanie m.in. ścieżka fortyfikacyjna. Prace powstrzymają postępującą degradację prawej części fortu. Przewidziano także zakup trwałego wyposażenia niezbędnego do ekspozycji i wystaw, m.in. replik karabinów, armat, beczek na proch, mundurów niemieckich, autoprzewodników z funkcją dla niesłyszących, itp.

Wszystkie umowy podpisywał marszałek Marek Woźniak (w środku). Na zdjęciu z beneficjentami projektów kulturalnych: Tomaszem Łeckim (z lewej) z Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości i Grzegorzem Reszko z Centrum Kultury „Scena to dziwna”.

W Ostrowie Wlkp. rozpoczną się inwestycje dotyczące infrastruktury szpitalnej i edu-

kacyjnej. Za 6,5 mln zł dotacji z WRPO 2014+ kupione zostaną sprzęt i aparatura me-

dyczna (ponad 100 sztuk), a także wykonane będą roboty budowlane związane z przeniesieniem oddziałów chirurgii i traumatologii dziecięcej Wielkopolskiego Centrum Leczenia Oparzeń oraz anestezjologii i intensywnej terapii dla dzieci. Nowe skrzydło szpitala wejdzie w skład budynków ZZOZ w Ostrowie Wlkp.

Z kolei 9,5 mln zł wyniesie dofinansowanie przebudowy Zespołu Szkół Transportowo-Elektrycznych Centrum Kształcenia Praktycznego.

Ostatnie umowy w 2017 r. marszałek Marek Woźniak podpisał 29 grudnia z gminami tworzącymi poznański ZIT. Poznań, Rokietnica, Mosina, Śrem, Puszczykowo i Szamotuły zainwestują w budowę węzłów przesiadkowych i rozwój transportu publicznego. **MARK**

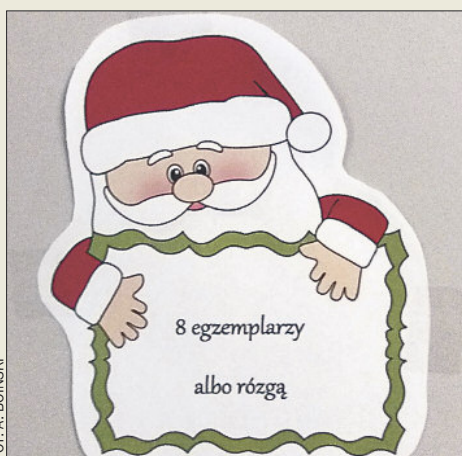
odkorkowane

Zdarza się, że dostępujemy zaszczytu stanięcia przed obliczami członków obradującego zarządu województwa. Kiedy ostatnio przytrafiła się nam ta przyjemność, nie omieszkaliśmy napomknąć, że zbliża się dwusetne wydanie „Monitora”. – Ooo, to szampan musi być! – usłyszeliśmy w odpowiedzi. Nam dwa razy nie trzeba mówić. Miał być – jest! Żeby nie było niedomówień: oczywiście bezalkoholowy...

podpatrzone

Taki obrazek pojawił się przed świętami na drzwiach pokoju w Urzędzie Marszałkowskim, w którym zasiadają panie zajmujące się obsługą posiedzeń zarządu województwa. Tubylcy wiedzą, o co chodzi; pozostałym czytelnikom należy się wyjaśnienie, że w ten miły sposób urzędniczki przypominają swoim koleżankom i kolegom, że przygotowywane, jak to się mówi, „na zarząd” dokumenty należy dostarczyć w ośmiu kopiach. Z różnymi sposobami (najczęściej znacznie mniej wysublimowanymi) przypominania o urzędowych obowiązkach już się spotykaliśmy – z nich wszystkich ten wydaje nam się najbardziej godny powielania!

podsluchane

Radni województwa chętnie uczestniczą w audycjach wielkopolskich mediów, bo dzięki temu mogą przekazać słuchaczom i widzom wiele (niekiedy skomplikowanych) informacji o działalności regionalnego samorządu. Gorzej, gdy zdarza im się strzelić... gafę! Jak ją wytłumaczyć?

– Oповідаasz na antenie radia dyrdymały, mylą ci się nazwy! Mówisz o szynobusach, choć wiadomo, że kupujemy nowoczesne pociągi „elf” – strofował (podczas grudniowych obrad sejmikowej Komisji Budżetowej) wiceprzewodniczącego sejmiku Waldemara Witkowskiego marszałek Marek Woźniak.

– Ale przecież to starszy pan mówił, z pewnością się pomylił! Wiem, bo sam jestem dziadkiem – wypalił nagle, usprawiedliwiając kolegę, rozrabiany radny Zbigniew Czerwiński.

– Nie wiem, nie mam wnuków, może dlatego nie rozumiem – podsumował z uśmiechem marszałek Marek Woźniak.

usłyszane

Czy cena motoru może zależeć od tego, kto nim jeździł? Okazuje się, że tak, o czym przekonali się ostatnio członkowie sejmikowej Komisji Kultury, gdy omawiali wydatki na zabytkowy sprzęt w samorządowych muzeach.

– Ja mam w garażu motocykl WSK, gruntownie wyremontowany i jego wartość wzrosła w ostatnich latach przynajmniej o 100 proc. – stwierdził wiceprzewodniczący komisji Stefan Mikołajczak.

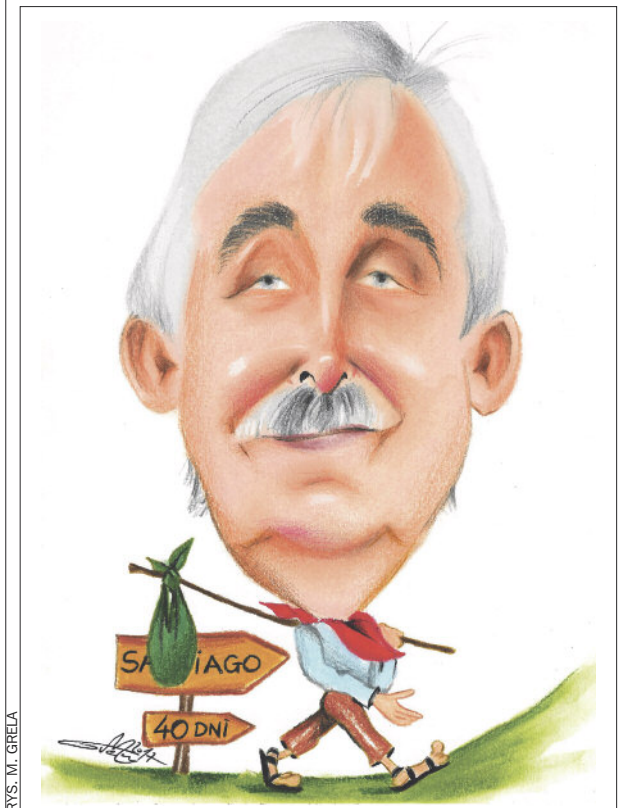
– A pan marszałek nim jeździł? – dopytywał wyraźnie zaintrygowany radny Maciej Wituski, prywatnie zapalony motocyklista. – Bo jeśli tak, to powiem bez kozery, że jest droższy o 300 proc.

– Muzeum w Szreniawie chyba nie ma motocykla, może kupi od ciebie, zrobisz dobry interes – roześmiał się wiceprzewodniczący sejmiku Waldemar Witkowski.

monitorujemy radnych

>> Dariusz Szymczak:

W czterdzieści dni pieszo do Santiago

- >> **Jestem radnym, bo...** sprawy publiczne są dla mnie ważne.
- >> **Gdy po raz pierwszy zasiadłem w sejmikowych ławach...** miałem wtedy jeszcze czarne włosy – to było 19 lat temu!
- >> **W samorządzie najchętniej zmieniałbym...** ordynację wyborczą na taką, która uzdrowi wiele niezdrowych sytuacji. Mam nadzieję, że niebawem się to wydarzy.
- >> **Kiedy wracam z sesji sejmiku...** jestem zmęczony, marzę o dobrej kolacji z żoną, ale jednocześnie czuję satysfakcję.
- >> **Gdy słyszę „autorytet”, myślę...** św. Jan Paweł II, papież, który wymodlił zmianę oblicza naszego kraju.
- >> **Mój ulubiony bohater to...** William Wallace, główny bohater filmu Mela Gibsona „Braveheart” – za waleczne serce.
- >> **Słowo, które najlepiej opisuje mój charakter, to...** wytrwałość, a może trochę upór.
- >> **Największym zaskoczeniem dla mnie były ostatnio...** letnie wichury w naszym województwie.
- >> **Gdybym mógł cofnąć czas...** i tak bym tego nie zrobił – staram się patrzeć w przyszłość.
- >> **Moje największe marzenie to...** czterdzieści dni pielgrzymki pieszej do Santiago de Compostela.
- >> **Nigdy nie mógłbym...** emigrować z Polski.
- >> **Przepadam za...** wigilijnym barszczem z uszkami przyrządzanym przez moją żonę.
- >> **Nie znoszę, gdy...** w czasie mszy świętej dzwoni telefon komórkowy.
- >> **Gdy jestem głodny...** szybko kupuję bułkę lub banana.

>> Dariusz Szymczak
>> ur. 10 listopada 1962 r., Kawnice
>> radca prawny; prezes zarządu GRH sp. z o.o. w Żydowie
>> wybrany z listy PiS, w okręgu nr 3
>> 3245 głosów

Monitor Wielkopolski – magazyn samorządowy

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62-67-030, fax 61 62-67-031
Rada Programowa: Krzysztof Grabowski, Tatiana Sokolowska (zastępczyni przewodniczącej), Zofia Szalczyk (przewodnicząca), Dariusz Szymczak, Waldemar Witkowski, Maciej Wituski (sekretarz)
Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)
Adres redakcji: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62-67-036, fax 61 62-67-031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl
Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń. Publikacje promocyjne w Monitorze Wielkopolskim można zamawiać pod numerem telefonu 61 62-67-036.

www

najlepsze kawalki z innej strony samorządu

www.monitorwielkopolski.pl